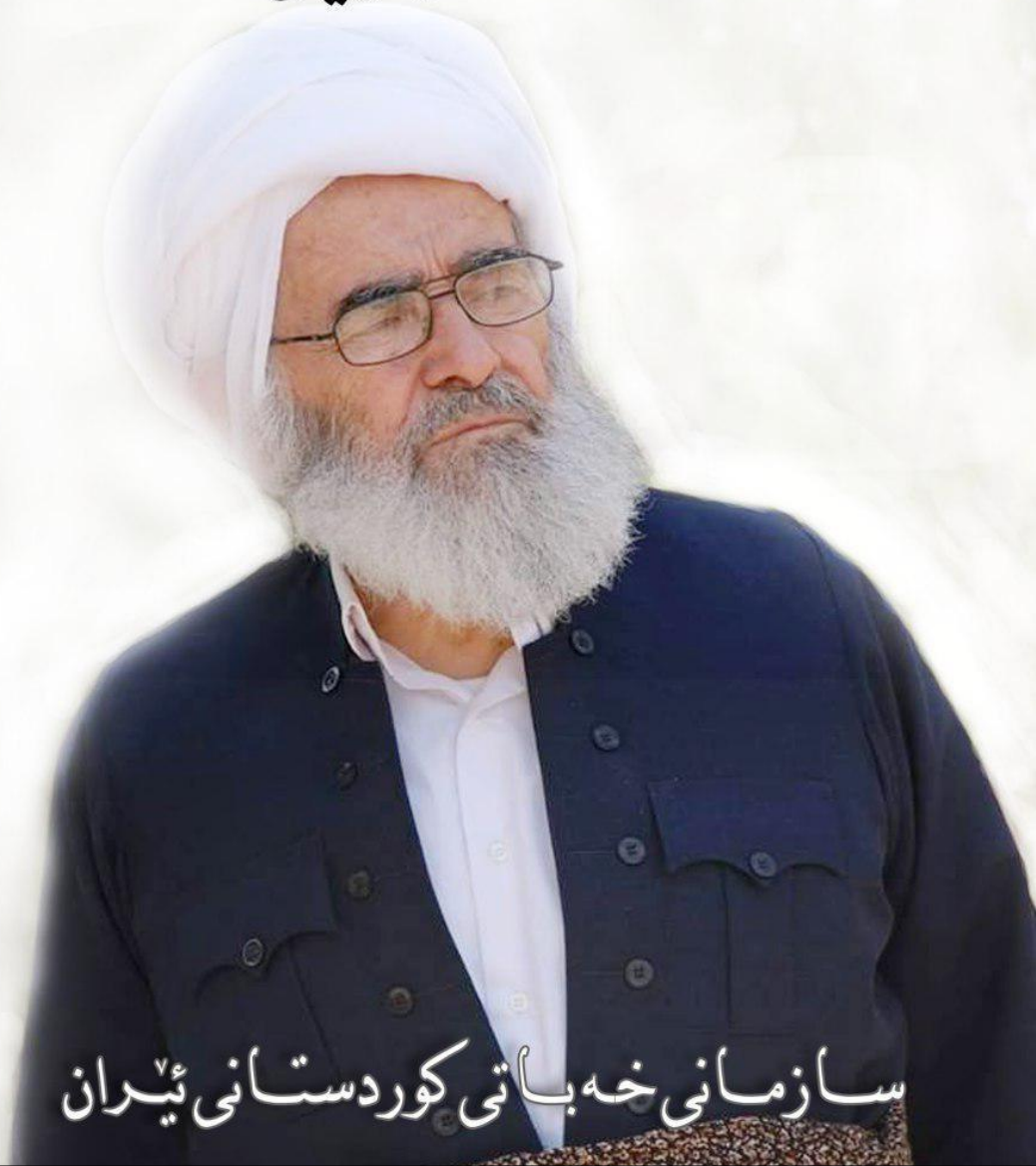

کورتەیهک له ژياننامه‌ی
مامۆستا شیخ جەلال حسینی

و بەشیک له ووتارەکانی نێوان ساڵەکانی
١٩٨٥ - ١٩٩٤‌ی زاینی

سازمانی خەباتی کوردستانی ئێران

کورتەتیک له ژياننامهی مامۆستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشیک له وتارەکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زایینی

کورتەتیک له ژیان نامه‌ی مامۆستا

شیخ
جەلالی
حسینی و
بەشیک له
وتارەکانی
سەبارەت
بە سیستم
و هیندیک

ڕوداوی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی
زایینی

کورتەیک له ژياننامهی ماموستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشیک له وتارەکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ژینم هەر بۆ ژیان نەبوو ، ژیانم له پیناو هاتنه دی
نازادی و بەختەوه‌ری گهل و رزگاری نیشتمان و
کۆتایی هاتنی بیعدالتهتی و چهوسانهوهی مروفه‌کان
بوو.

تا ئەو کاتهی پینووسم بۆ ده‌گیراو، بۆ نیشتمان و
دانیشتوانی و بۆ نازادی و دژایه‌تی بیعدالتهتی نووسیم
و تا ئەو کاتهی هه‌نگاوم ده‌ناو سه‌رم زیندوو بوو
هەر له پیناو گهل و بۆ هاتنی نازادی تیکۆشام به
سه‌ربه‌زیی ژيام و سه‌رم بۆ هیچ مله‌ورنیک نه‌وی
نه‌کرد.

سه‌خت بوو ژیان له پیناو گهل و نیشتمان و نازادیدا
به‌لام ئەو ژیانه سه‌ربه‌زانه نرخێ زۆره‌و به مالی
دنیاو به پله‌و پایه‌و به هیچ شتیکی دیکه به‌راورد
ناکری.

هەر بۆیه ئاسوده ده‌بم له گۆرو له به‌ر دیوانی خودای
دادگه‌رو گه‌لی کوردی سته‌م لیکراودا.

کورتەیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کورتەیک له ژبان نامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لال حسینی، که‌سایه‌تی ناینی و سیاسی و دامه‌زرینه‌ری سازمانی خه‌بات ی کوردستانی ئیران!

مامۆستا شیخ جه‌لال حسینی کوری سه‌ید س‌ال‌حی
واژه‌یی به‌رزنجی یه.

واژه نیشتمان و گۆرخانه‌ی باپیره گهوره‌یان (سه‌ید
زالنون) که له باکوری رۆژئاوای شاری بانه
هه‌لکه‌وتوه. باوکی کوری سه‌ید محمد کوری سه‌ید
عبدالمولایه که له کوردیدا به مه‌ولان ناوده‌برئ، کوری
سه‌ید محمود کوری سه‌ید حه‌س‌ن کوری سه‌ید
ئیسماعیل کوری سه‌ید (زالنون)ه.

دایکی مامۆستا شیخ جه‌لال ، حوله‌یمه کچی سه‌ید عه‌لی
کوری سه‌ید قه‌سیم کوری سه‌ید عوسمان کوری سه‌ید
حوسه‌ینی چوک کوری سه‌ید حوسه‌ینی گهوره کوری
سه‌ید ئیسماعیل کوری سه‌ید (زالنون)

مامۆستا شیخ جه‌لال ، له 26 ی ره‌جه‌ب ی س‌الی
1346 ی کۆچی مانگی و 1306 ی کۆچی خۆری
به‌رانبه‌ر به 1927 زاینی له شاری بانه له‌و خانوه‌ی

کورتەیک له ژباننامه‌ی مامۆستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشیک له وتارمکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

پەنای مزگهوتی وسوو ئاغا که به مزگهوتی شیخ صالح
دهناسری له دایک بوه.

له شەش سالییدا له تەتەلهوه دەستی کردوه به خویندن
دوای فیربوونی ئەلف و بی، دەستی کردوه به خویندنی
قورئانی پیرۆز و هه‌مووی خویندوه به ته‌جویدهوه.
پاشان ناگه‌هان و ئەمی شەدهو ئەحمەدی شیخ مه‌عروفی
نۆدی و پاشان گۆلستان و بوستان و ته‌رجیعات و
هیندی له قه‌سائید که هه‌موویان ئی شیخ سه‌عیدی
شیرازین، هه‌روه‌ها ئیقبالی نامهی مه‌لاکه‌ریمی
موده‌ریس و عه‌قیده‌ی شیخ سه‌میع و سه‌هله‌ النوال
نوسراوی باوکی ره‌حمه‌تی له میژووی حه‌زرتی
محمد(درودی خوی له‌سه‌ربئی) خویندوه. له بواری
عیلمدا ته‌سریفی زه‌نجانی و سه‌رفی له زانستی سه‌رف
داو عه‌وامیلی جورجانی و مه‌تنی موغنی له نه‌حودا له
خزمه‌ت بابی خویندوه.

مامۆستا شیخ جەلال دووه‌م کورئ قازی شیخ صالح و
برای مامۆستای زانا و گه‌وه‌ریاوی سیاسی کورد و
دلسۆزی نه‌ته‌وه‌و نیشتمان جه‌نابی مامۆستا شیخ
عیزه‌دینی حسینی یه، سه‌ره‌تای وانه‌کانی ژیان و
فیربوون و زانستی که له خزمه‌ت باوکی دا ده‌ست

کورتەئێک له ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شێک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

پێده‌کا، دواتر بۆ درێژه‌دان به‌ خویندن و خزمه‌ت و
به‌خشینی عیلم و زانسته‌، روو له ناوچه‌ جوړاو
جوړه‌کانی کوردستان به‌تایبه‌ت ناوچه‌ی موکریان ده‌کا.

له‌وئ وێرای خویندن و ته‌دریس له لای جه‌نابی
مامۆستا شیخ عیزه‌دینی برای و زۆر مامۆستای
به‌توانا وزانای تری ئاینی، له سه‌ر ده‌ستی مامۆستا
مه‌لا باقر له بالك ئیجازه‌ی مه‌لایه‌تی وه‌رده‌گرئ، پاشان
له گه‌ل پیاوانی جیگای متمانه‌ و دیاری ناو کۆمه‌لگای
کورده‌واری ده‌بیته‌ ئاشنا و پاشان له ده‌ورانی کۆمه‌له‌ی
ژیکافدا شانازی ئهن‌دامه‌تی ئهم کۆمه‌له‌ی جیگای
باوه‌ری چین و توێژه‌کانی کورده‌واری وه‌رده‌گرئ وله
پیناو کوردایه‌تی پاک بۆ وه‌ده‌ست هینانی ماف و
ئازادیه‌کانی گه‌له‌که‌ی، ده‌که‌ویته‌ مه‌یدانی هه‌ول
تیکۆشان. مامۆستا پاش وه‌رگرته‌ی پله‌ و ئیجازه‌ی
مه‌لایه‌تی. وه‌ک مامۆستا و موده‌ریسیک له شاری بانه‌ له
مزگه‌وتی شیخ سالح که ده‌کاته مه‌رحومی باوکی
مامۆستا. وه‌ک زانایکی ئاینی و موره‌ریسیکی شاره‌زا
و به‌توانا ، ته‌دریس و ئیرشاد ده‌کاو گه‌لێک مامۆستای
به‌ توانا و شاره‌زا پنده‌گه‌ینئ. مامۆستا وێرای کاری
ته‌دریس و ئیرشاد و رینوینی ئاینی خه‌لک، له مأل و

کورتێک له ژبانهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

مزگهوت و چهجرهکهی خویدا، دهرسی کوردایهتی و
شۆرشگیری به قوتابی و کهسانی جیگای باوهری خوی
دهلی ولههمان کاتیش دا وهک ئهدهیبیک له قلبی شیعهر و
ئهدهبیات دا ههستی کوردایهتی وخوراگری و
خهباتگیری خوی و دلسوزانی نهتهوهکهی دهردهبری و
خهلكی بو دژایهتی ناعهدهالتهی و دیکتاتۆری هان دهدا و
دهبینه بهکێک له دژمنانی سهرسهختی رژیمی
گۆرکروای پاشایهتی. پلهو نفوز و رادهی خوشهویست
مامۆستا بو خهلك بهرادهیک بوو که دهسهلاتی رهشی
ساواک، سامی لیدهکرد و ههمیشه وهک سیمبول و
سهرکردهیکی نهیاری خویان لییان دهروانی. ههر بویه
ههر وهک زۆرمان لهبیرمانه، ههر له گهل بیستنی
یهکهم زهمزهههکانی نازدی و دژایهتی دهسهلای رهشی
پهلههوی له ئیراندا، مامۆستا بویرانهو مهردانه چاکی
ریبهری و رینوینی جهماوهری راپهریوی لی بهلاداکرد
و بوه پیشهرو و مال و ژیان و ههست و نیستی خوی
له پیناو سهرکهوتنی راپهیرین دا، کرده قوربانی.
ئهوکاتانهی که مامۆستا له ریزی پیشهوهی جهماوهری
راپهریو دا به دهنگی دلیر و ههماسی خوی گهلی
بهروه و ئامانج ریبهری دهکرد و پنجهی ههرهشهو
تۆلهی بهروه رووی دژمنانی ماف و نازادیهکانی

کورتێک له ژبانمهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشینک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

گهلانی ئیران نیشان دهدا، شهپۆلهکانی دهریای
خروشانى جهماوهری زیاتر به تین تاودهکرد و ههستی
نیشتمان پهروهری له دلای ههمواندا بههیز تر دهکرد!
دوابهداوی سهركهوتنی شورش . مامۆستا شیخ جهلال
وهك قافله سالاری راپهرین و شورش له زۆربهی
شارمکانی کوردستان، به سنهی سووری خویناوی و
خۆراگروه کهوته ههلسووران و دامهزراندنی ناوهند و
سهندیکا و ئییدارمکردنی ئیدارات و کومیتهمکانی
بهریوهبهری کاروباری ژبانی خهك و دامهزراندنی
ناوهند و بارهگای پارێژگاری له دهست کهوتهکانی
راپهرین و سهر و مالی هاو نیشتمانیان و ههلی کیشهو
و نیزاعی نیوان و چین و توێژمکانی خهك.

دوابهداوی هاتنه سهركاری خومهینی و دار و
دهستهکهی، مامۆستا هه زۆر زوو ناوهروك و
ماهیهتی رهشی ئاخوند و دهسهلاتهکهیانی ناسی و
لهگهڵ یهکهم دژایهتی رژیم لهگهڵ ویست و خواسته
رهواکانی گهلی کورد، مامۆستا دژکردهوی نیشان داو
ئهودم که بهناوی دهفتهی مامۆستا شیخ عیزه دینهوه
کاری دهکرد، ههلوێستی گرت و له دژی پیلان و
بهرنامه دژی ئینسانیهکانی دهسهلاتی تازهی ئاخوندی

کورتێک له ژبانامهی مامۆستا شیخ جه لالی حسینی و
بهشینک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کهوتهکار. ئهوجار وهک شۆرشگێریکی بهبریار و
پیشمههرگهیکي کوردایهتی له پیناو کورد و
بزافهروا کهیدا سهنگهري گرت و وهک پیشهنگ و
رێبهریکی سیاسی و پارتیزانی هاته مهیدان. وهک
شهیدایکی نازادی کهوته پیش هاویر و هاو باوهرانی
وناوچه بهناوچه و گوند بهگوند و شاربه شاری
کوردستان گهرا و خهلكی بو درێژهدان به خهبات و
پیشمههرگایهتی له دژی دژمن هاندا. دوا بهدوای هیرشی
رژیمی خومهینی بو سهر کوردستان و داسهپاندنی
شهیریکی نابهران بهر و نهخواراو به سهر کوردستاندا.
له 5 خهرمانانی سالی 1359 ی کوچی خوریدا بو
درێژهدان به خهبات له پیناو رزگاری و سهرفرازی
نهتهوه و نیشتمان دا، ویرای هاو باوهرانی وهک یهکهم
کهرس و سهرکرده، سازمانی خهباتی دامهزراند. مامۆستا
زور شارهزایانه سهرهراي گیر و گرفت و بهر بهستی
زور له لایهن دژمنانی کورد و ریبازی سازمانی
خهبات. ئهم سازمانه ی ریبهری کرد. به شیوهیکي وا
که له ماوهیکي زور کورتدا سازمان له زور بهی ناوچه
و شارهکانی کوردستاندا په ره دهستینی و دهسته دهسته
پۆلهکانی کوردهوای، بو خزمهتی پیروزی
پیشمههرگایهتی رووی تیده کهن. مامۆستا نهک ههر خوی

کورتێک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

به‌ئکوو مال و منداڵ و تیکرای خیزانی له پیناو ریبازی
سازمانی خهبات و کوردایهتی دا به سه‌رو مال
تیکۆشان وفیداکارانه و بویرانه خزمه‌تیان کرد.
به‌شیه‌یه‌ک که مامۆستا له پیناو سه‌رکهوتنی شوێرش و
به‌ئاوات گه‌یشتنی گه‌له‌که‌ی سه‌روهت و سامان و مال و
ژیانی ده‌کاته قوچی قوربانی خهبات و شوێرش و له‌م
ریگایه‌دا کوره‌گه‌وره‌و خوشه‌ویسته‌که‌ی، شه‌هید کاک
سه‌ید عه‌بدولکریم حسینی، فه‌رماندی به وه‌ج و
پارتیزانی به‌وره‌ی روژانی سه‌ختی به‌رخودانی،
پیشه‌که‌ش به باره‌گای خهباتی ره‌وای گه‌ل کرد، که
دانیان ئیستا له به‌هه‌شتی به‌رین و نه‌براوهدا له گه‌ل
باقی شه‌هیدانمان یه‌کیان گرتوه. مامۆستا وه‌ک زانایکی
شاره‌زا، ریبهر و سه‌رکردیکی لیهاتوی سیاسی و
به‌راویژ، نه‌دییه‌کی به‌توانا و ره‌وان بیژ، کوردیکی به
هه‌لوێست و روناکبیریکی دووربین، له پیناو دین و
نه‌ته‌وه و نیشتمانه‌که‌ی دا، به‌وپه‌ری شه‌هامه‌ت و
ئه‌مانه‌ته‌وه ده‌ینی خۆی ئه‌دا کرد. مامۆستا نمونه‌ی
ئه‌پیاوه به‌رز و به‌ریزانه‌ی میژووی پر له سه‌روه‌ری
نه‌ته‌وه‌که‌مان بوو. مامۆستای وانه‌ی ئه‌خلاق جوانی و
به‌ویژدانی و نه‌به‌زین و خۆراگری بوو، به‌لام
به‌داخه‌وه مردن ریگه له خزمه‌تی زیاتری مامۆستا

کورتێک له ژبانامهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشێک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

دهگری و له 21 ی 7 ی 2010 مأل ئوایی له زیان
دهکات وله دوی خوی مهکتهبیکي ئاوهدان به بیریکي
سهردهمیانه جیده هیئت.

بئ فهزای دیموکراسی ناکریت کوردستان نازاد بکریت!

دیموکراسی فه زایکی نازاده ، که ریبدری به ههموو
کەس قسهی خویی بکات. دهردی دلی خویی بلی و
ههموو کەس لهو فهزایههه ریگهی ههناسههانی بی و
نهخنکی، و ههموو کەس بتوانی گریی دلی خوی
بکاتهوه، ههموو مهبهستیکی راست به ههموو کەسی
بگا و مهبهستی ناراست بخریته بوتهی قال کردن و
تاقیکردنهوه، زوو خاوهن مهبهستهکه له ههله یخوی تی
بگا و له جیاتی نهو شتیکی تری راست بخاته سهه
کوگی زانیاریی خوی.

له فهزای دیموکراسی دا گیروگرهههکانی ناوکومهل
بکهویته بهردهمی ههموو کەس و ریگهی
چارهسههکردن بدری به ههموو کەس و پینشیههکانیهان
به تهرازووی ژیری بکیشرین و له بیژنگی لیكدانهوه

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شینک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بدرین، پوخت و پاکه‌کی به‌کاربه‌یندریت و
خه‌وشو‌خوله‌که‌ی له کۆمه‌ل دوورخریته‌وه

دیموکراسی ریگه به ههموو کهس د‌ده‌ا بای ب‌الی خوی
ب‌دا و له ههموو قوناغیکی بیرکردنه‌وه‌دا ریگه به
ههموو ره‌خنه‌گریک د‌ده‌ا که د‌لسوزانه هه‌له‌ی ب‌رایانی
خوی دیاری ب‌کات و قامکی له‌سه‌ر دانیت.

نه‌هیلی هیزی بیر و توانای له‌ش له هه‌وانته‌دا به‌کار
به‌یندریت و زیان له‌کۆمه‌ل ب‌که‌وی.

دیموکراسی تیشکی رۆژه و هه‌وای ن‌ازاده ههموو
بیریکی دروستی تیا گه‌شه ده‌کا و بیری ناراست لی
ب‌زار ده‌کرئ ، دیموکراسی ریگه‌یه‌کی تایبته نیه و
هیچ نه‌خش و نیگاریکی نیه، مه‌یدانیکه و
ههموو‌ک‌الایکی تیا ر‌اده‌نویندرئ و خه‌لک هه‌ر ک‌الایکی
بوئ تیی ده‌نالی و ده‌ی کرئ

ده‌یان بیر و باوه‌ری ج‌وراو ج‌ور له دیموکراسی دا
دینهدی و هه‌رچه‌ند ئاور و پووشو بن و ئاو ئاوربن
یانی کهس ناتوانئ دیموکراسی ب‌کاته مه‌سه‌له‌یه‌کی
تایبته‌تی سیاسی و ر‌یبازی به‌ریوه‌به‌ری تایبته‌تی خوی.
به‌شی ههموو کهسی پ‌یوه‌یه و هه‌رکه‌س دیموکراسی به

کورتەئیک له ژبانه‌ی مامۆستا شێخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

رێبازی تایبەتی خۆی دانئ، مانای ئەوهیه که به‌شی بیر
و باوه‌ری تری پێوه نیه و ده ئەودهمه روون ده‌بیته‌وه
که ئەوهی ئەو دیموکراسی نیه و له دیموکراسی به‌ری
نه‌که‌وتوه.

راگرتتی دیموکراسی کاری دووده‌سته‌یه یه‌که‌م ئەوانه‌ی
که له رێبازی خۆیان دوودل نین و متمانه‌یان هه‌یه به
رێگه‌که‌ی خۆیان که راسته و باکیان له رهنه‌ نیه
دووهم ئەوانه‌ی دلسۆزن بۆ ئاده‌میزاد ده‌یانه‌وئ چه‌وت
و راست بۆ خه‌لك روون بیته‌وه و نایه‌نه‌وئ زور و فی‌ل
چه‌وت له خه‌لك بکه‌ن به راست و خه‌لك وه‌سه‌ر ته‌ل
بپه‌رینن و زیان به‌گه‌ل بگه‌یه‌نن.

زۆر جار ده‌بینن و ده‌بیس‌تین ئەوانه‌ی لافی دیموکراسی
لئ ده‌دن پێچه‌وانه‌ی دیموکراسی ده‌بزوینه‌وه و جووریک
دوو‌رویی له‌گه‌ل خه‌لك به‌کار ده‌هینن به‌و رهنه‌
له‌به‌رامبه‌ر ده‌سه‌لاتدارتر له خۆیان دا زی‌ره و هاواریا‌نه
که ده‌بی دیموکراسی بپاریزی وه ده‌بی ئازادیمان
بدری‌تی که بیر و رای خۆمان ده‌ربرین له چاره
سه‌رکردنی گه‌روگرفتی کۆمه‌ل دا ئی‌مه‌ش نه‌زه‌ری
خۆمان به‌دین و ئەگه‌ر گه‌ل پێی چاک بوو که‌لکی لئ
وه‌رگرئ، که‌چی هه‌ر ئەوانه له به‌رامبه‌رکه‌م ده‌سه‌لاتر

كورتەڤىك لە ژيانامەى مامۇستا شىخ جەلالى حسىنى و
بەشنىك لە وتارمەكانى سألەكانى 1985 تا 1994 ى زابىنى

لە خۆيان دا بەرچا و تەنگى و مل ئەستورى دەنوینن
دەردەكەمۆى كە ئەو جۆرە كەسانە وشەى ديموكراسىيى
و ئازادىان تەنيا بۆ ئەو دەوى كە جىيى بىر و باوهرى
خۆيان بكەنەموه و پاشان خۆ داسەپینن و ديموكراسى لە
ناو بەرن خۆشیهكى روالەتى خەلك بخەلەتى و لە
حەقیقەت و ناوەرۆك دووركەونەوه.

ديموكراسى بە راستى ریز دانانە بۆ هەموو كەسێك لە
ناو جامەدا و هەموو كەس دل خۆش دەكا بە نرخىك
كە جامەكەى بۆى داناوه و بە دل سۆزى لە ناو
جامەكەدا هەلەدەسورئ.

خاوەن خەت و ریبازە سیاسیهكانى ناو كوردستان
هەموو دەزانن كە مادەم ديموكراسىيى رانەگیرئ ناتوانن
خۆ راگرن وەگەشە بكەن دەبى ئەوەش بزائن
دىكتاتۆرى ستەمه و نارەوايه جا زۆر ستەم لەكەم بكا
يان كەم ستەم لە زۆر بكا.

کورتەیک له ژبانه‌ی مامۆستا شێخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بئێ راگرتنی به‌ئین و په‌یمان په‌کیه‌تی نامه‌یی!

هه‌رده‌سته‌یه‌یک که په‌ک ده‌که‌ون له کاری هه‌روه‌زی و
کۆمه‌گی دا هه‌ده‌ف و ئامانجیک په‌کیان ده‌خاو بئێ په‌ک
که‌وتنی ده‌سته‌یه‌یک ئه‌و کاره‌ ده‌سته‌ جه‌معی و
هه‌روه‌زیه‌ ئه‌نجام نابئێ بۆیه‌ ده‌سته‌یه‌یک، په‌ک ده‌که‌ون و
هه‌رکام ناچن به‌ ته‌نیا خه‌ریک بن. شو‌رش کاری په‌ک و
دوو ده‌و بیست نیه‌ به‌لکو کاری ژماره‌یه‌یکی زۆر له
میلله‌ته‌ که ئه‌رکه‌کانی شو‌رش هه‌لده‌گرن به‌ سیاسی و
نیزامی و کۆمه‌لایه‌تی و راگه‌یاننده‌وه‌ وه‌ میلله‌تیه‌ش
پشتیوانیان لئێ ده‌کا به‌ توانای خۆی. ئه‌حزاب و
رێکخه‌راو پێک هاتون، هه‌رکام خاوه‌نی خه‌ت و
باوه‌ریکی که‌م یان زۆر جیاواز له‌ په‌کن به‌لام مادام که
هه‌موو له‌ خه‌بات و موباره‌زه‌دان بۆ گه‌یشه‌تنی گه‌ل به
مافی په‌ه‌وا، یان ئازادی وه‌ل‌ات له‌ ده‌ست حوکمی
دیکتاتۆری، ده‌بئێ له‌ ریزیک دابن بۆ خه‌باتی تیکه‌راییی و
ده‌بئێ پشت به‌ پشتی په‌که‌وه‌ دهن و له‌ژێر ده‌ستۆری
مه‌رکه‌زیه‌یکی فه‌رمانده‌یی دا هه‌موو هه‌یزو تواناکان
سه‌ریه‌ک که‌ون له‌ هه‌موو باریکه‌وه‌ به‌ تاییه‌ت که
ده‌سه‌ل‌ات داری داگیرکه‌ر یان دیکتاتۆر ده‌وله‌ته‌وه‌ هه‌یزو
توانای وه‌ل‌اتی له‌به‌رده‌ست دایه‌ و پێوه‌ندی په‌سه‌می

له‌گه‌ل وه‌لاتان دا هه‌یه و ئیمکاناتی له‌بهر ده‌ست دایه،
بئ‌یه‌که‌پارچه‌یی هه‌زه‌کانی ئوپوزوسیون و شو‌رش‌گیر
به‌ر به‌ره‌مکانی نا‌کرئ و سه‌رکه‌وتنی به‌سه‌ردا گ‌رانه
ئه‌گه‌ر له کرانیش بئ، یه‌که‌که‌وتنی یه‌که‌یه‌که‌ی که‌سان
یان یه‌که‌گرتنی حیزب و ریک‌خراوه‌کان پئویستی به‌تئ
گه‌یشتن له ده‌ردی میلله‌ت و تئ گه‌یشتن له زه‌رورته‌ی
چاره‌سه‌ریه‌که‌ی هه‌یه به‌نه‌مانی داگیرکردن و به
نه‌مانی حوکمی دیکتاتوری وه‌تئ گه‌یشتن له‌وه‌که
ده‌رده‌کان به‌یه‌که‌گرتن چاریان ده‌کرئ به‌وتئ
گه‌یشتنانه‌که‌سان یان حیزب و ریک‌خراوان کۆ ده‌بنه‌وه
له‌ریزدا ئه‌مجار موباره‌زه‌له‌به‌رامبه‌ر داگیرکه‌ر و
سته‌مگه‌ر و دیکتاتوران دا بۆ لاچونیانه‌و ده‌بی
موباره‌زه‌پایه‌داربئ تا سه‌رکه‌وتن و تا دوابی هاتن
به‌ره‌نج و ده‌ردی میلله‌ت و تا لاچونی ئه‌وه‌سته‌مگه‌رو
مه‌ردم ئازارانه‌هه‌رکه‌س که‌دئته‌ناو ریزه‌وه‌ئه‌رکی
موباره‌زه‌سه‌رشان ده‌گرئ و به‌ئین ده‌دا به‌هه‌یه‌به‌خت
کردن و خۆماندوو کردن به‌ئکو گیان به‌خت کردن له
موباره‌زه‌دا هه‌روا حیزب و ریک‌خراوه‌کان که‌یه‌که
ده‌که‌ون دوابی لئ تی‌گه‌یشتن و به‌راوورد، یه‌که‌ده‌که‌ون.
که‌یه‌که‌که‌وتن به‌ئینیان داوه‌به‌یه‌که‌که‌رفیق و
هاوسه‌نگه‌ر به‌ئینه‌وه‌تا گه‌یشتن به‌ئامانج تا سه‌رکه‌وتن

کورتێک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشینک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بهسەر دژمن داو رزگار بوونی میللەت له دەست ستم
و دیکتاتۆری هەرکام دەبێ خو به خاوەن بەش بزانی له
شانازی سەرکەوتن و گهیشتنی میللەت به نازادی داو
هەرکام خەمبار و ژان له دل بی ئەگەر تیشکان و
میللەت نهگهیی به ئامانج . ئەو یهك كهوتن و پشت به
پشت بهستنه بهبی اعتماد و باوەر بهیهك و بهبی راستی
و سهداقەت دەوام ناهینێ. کین ئەوانه که راست دەلەن
و بهلین دەبهنهسەر و کین ئەوانه که اعتماد به رفیق
دەکن و پشت به وهعد و بهلینی رفیق دەبهستن ئەو
دوانه که ئەگەر دەست کهوون له ریزی خوادا پەرستان
دا له ریزی ئەوانەدان که پابهندن به ئەخلاقای
ئیسلامی ئەمانەت دارن ئەمانەتی نهینێ و ئەمانەتی
دارایی و وهفادارن بهبهلین و تهعههودهکانیان وه
خویان به بهرپرسیار دهزانن له بهرامبهر ئەمانەت و
تهعههودهکانیان دا خویان له ژیر چاوه‌دیریی خودا
دهزانن و که خورته خورتی خهیانەت به ئەمانەت یان
عههد شکینێ کهوته دلیان خودا و تورهمی و غهزهبی
خودایان بیردیتهوه دادهچلهکین و دەست بهجی لهو
خهیاله خراپه دوور دهکهونهوه ههروا چون بو خویان
دروست کارن و ئەمانەت دارن و به بهلین و خاوهنی
پایهدارین لهسەر عههدهو پهیمان، دلنیا له راست

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئەمانەت داری و بەئینی ئی وەك خۆیان. له راستیدا
پشت به ئیمان و باوەڕه‌که‌یان که له‌گه‌ڵ باوەری خۆیان
یه‌که. له‌ فزای کۆمه‌ڵگای خودا په‌رستان دا اعتماد و
باوەڕ و ئەمانەت و پایه‌داری حوکم ده‌کا به‌سه‌ر دلان
دا. پێغه‌مبەری پایه‌به‌رزی ئیسلام صلات و سه‌لامی
خودای له‌سه‌ربێ هیچ کات خه‌یانەت به‌ ئەمانه‌تی
نه‌کردوه درۆی نه‌بووه به‌ئین شکینی نه‌کردوه وه‌ بێ
په‌روا په‌یمانی به‌ستوه اعتمادی به‌ خودا بوو و بێ
ده‌ربه‌ست بوو له‌ په‌یمان به‌ستنه‌کانی دا. ئومه‌تی ئه‌ویش
ده‌بێ و ابن. تا متمانه‌و باوەڕ له‌ ناویان دا نه‌بێ ناتوانن
یه‌ك كه‌ون له‌ کاری هه‌روه‌زی و ده‌سته‌ جهمعی دا
ده‌بێ راست و دروست و ئەمین و به‌عه‌د و په‌یمان
بن و له‌وکاتیش دا اعتمادیان بێ. که ئەمانەت داری و
دروست کاری و عه‌د و په‌یمان دروستی له‌ دلان دا
نه‌بوو و ئەخلاقیات و فچائیلی ئینسانی به‌ خورافات و
سونه‌تی کۆنه‌په‌رستان داندراو باوەڕ به‌وه‌ بوو که
کارت دروست بێ و بگه‌یه‌ هه‌ده‌فت چاوت له‌وه‌نه‌بێ
به‌چی ده‌یگه‌یه‌و وه‌سیله‌ی گه‌یشتن چیه‌ ئه‌وده‌م نه
ئەمانەت ده‌مینی و نه‌ عه‌دو په‌یمان ده‌چنه‌سه‌رو نه
باوەریش به‌ که‌س ده‌مینی و نه‌که‌س بۆ پشت پێ به‌ستن
ده‌بێ و نه‌ باوەڕ به‌ هیچ به‌ئینیک ده‌کری. له‌ فزای وادا

كورتەڭكە لە ژياننامەى مامۇستا شىخ جەلالى حسىنى و
بەشنىكە لە وتارمەكانى سألەكانى 1985 تا 1994 ى زابىنى

دەبىي ھەموو دەستەبەنگە لە دەستەكەى تر بترسى بەلكو
ھەموو كەس لە ھەموو كەس بە پارىزبى و لە يەكتر
دردونگ بن ئەويە كە ئەحزاب و رىكخراوھ
سىياسىيەكان كەمتر يەك دەكەون وە ئەگەر يەكيش كەوتن
خىسەبىكى چاويان لە لای يەكترە نەوەك فيلتيك لە يەكتر
بەس و زيانىكەبەيەك بەگەينىن و پاش قولە لە يەك بەگرن
و ملى يەكتر بشكىنن.

**مىللەتەنى جۇراو جۇر، چۆن دەكرى لە چوار چيوەى
يەك وەلات دا بژين؟**

لە رۆژگارەنى كۆنەوھ دەسەلات دارەنى دەسەلات
پەرسەت، ھەميشە لە بىرى پەرهپيدانى دەسەلاتى خويان
دا بوون.

لەشكركىشى و جىهان گىرى باويك بوە لە باوانى
سىياسەت. وە ئەوى دواى مەبەستى جىهان گىرى
نەكەوتبى و بەرنامەى لەشكركىشى وەلات داگىركردنى
نەبوتبى كەم دەسەلات بوو كە نەى كردبى ئى پياو
چاكى نەبوە بەلكو نەى توانيوە وەك دەلەن (كەم
خواردن لە كەم دەسەلاتىيە). بۇ مىللەتەنى ژير پى نەداوھ

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

و پهره‌ی به دهسه‌لاتی خۆی نه‌داوه‌که نه‌یتوانیوه ده‌نا
هه‌رک‌ه‌س له خۆی ر‌ادییی په‌لاماری وه‌لاتانی داوه وه
ئهمپه‌راتوری دامه‌زراندوه وه‌یان هه‌ولی بۆ پهره
پیدانی، نه‌پساندۆته‌وه. ده‌لهن باوکی ئه‌سکه‌نده‌ری
مه‌قدوونی ده‌ستی کرد به جیهان گیری. ئه‌سکه‌نده‌ر
می‌رمندال بوو هاواری لئ به‌رزبوه‌وه که باوکه‌م به‌شی
من وه‌لات ناهێلێته‌وه که بوم به پادشا، بیانگرم.
موباره‌زه له نیوان ده‌سه‌لاتدارانی دنیای کۆن دا بۆ
داگیرکردنی جی ده‌سه‌لاتی ل‌اپه‌رهمکانی ته‌ریخی کۆنی
په‌رکرده‌وه. یه‌ک خزانگی گه‌لانی جیاواز و خاوه‌ن
فه‌ره‌نگی جیاواز کاریکی وا نه‌بوه که به ئاره‌زوو پی
خۆش بوونی ئه‌و گه‌لانه فه‌راهه‌م ببی به‌کو به‌زو
کوکرانه‌وه له ژیر یه‌ک ده‌سه‌لات دا که ئه‌و ده‌سه‌لاته‌ش
له نه‌ته‌وه‌ی به ده‌سه‌لات بوه. دیاره که ئه‌و گه‌ل و
وه‌لاتانه کراونه ده‌رماله‌ی ئهمپه‌راتۆر و نه‌ته‌وه‌که‌ی،
که‌وابی بۆ قازانجی ئهمپه‌راتۆر و نه‌ته‌وه‌ی، ئه‌و گه‌ل و
میلله‌تانه له چوارچیه‌یه‌ک ئهمپه‌راتۆری دا له مه‌کو
دراون ئه‌وه شوینیکی کۆن و دواکه‌وتوانه و سته‌م
گه‌رانه‌یه که میلله‌تیک خۆ بکه‌ن به داژداری میلله‌تانی
ده‌ورو به‌ریان بیان چه‌وسینه‌وه و بیانکه‌نه کۆیله‌ینیکی
ده‌سته‌ جمعی بۆ خۆیان. ئه‌و شیوه‌ سیاسه‌ته‌ درێژه‌ی

کورتەیک لە ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشیک لە وتارەکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بوه پیش له هاتنی ئیسلام. که ئیسلام هات، بۆ رزگاری
میلله‌تان و ئەفراوان هات له بهندی کۆیلەیی و
چەوساندنەوه. ئیسلام دژایەتی ئەمپەراتۆر یانی
چەوسینەر و خوین مژی کرد. نامەکانی پێغەمبەری
پایەبەرز بۆ شایانی دەورووبەر بۆ ئەمپەراتۆری رۆمی
شەرقی و بۆ ئەمپەراتۆری ئێران و هەروا بۆ ورده
شایانی دەورووبەر، دەعوەت بوو بۆ یەک کەوتن له
مەبەستدا که هەموو خودای تاک و تەنیا بپەرستن و
کەسی بۆ نەکەن بە خاوەن و مەعبود و پەرستراو.
دەعوەت بۆ لای ئەوه بوو که بەندەگی ی بەندان نەمینی
و هەموو بین بەبەندە ی خودا. دەعوەتی ئیسلام بۆ
پەیرهوهی هەموو گەلان بوو له رێگە ی تەوحید و
ئازادی له بهندی نۆکەری و کۆیلەیی. ئیسلام بۆیه هات
که گەلان دەست له پەرستش و کەرنوش بۆ ئینسانان و
دارو بەرد هەل نەگرن وه هەموو بینە ریزیکهوه نەک
بۆ ئەوه که هەمویان بینە ژێرباری ئەمپەراتۆریکی
گهورەتر و پان و بەرینتر له ئەمپەراتۆری رۆم و
ئێران. بەلام دوا ی ئەوه که ئەو دوو ئەمپەراتۆریه واتە
ئەمپەراتۆری ی رۆمی شەرقی و ئێران رووخان هەر
به شیوهی کۆن و پیش ئیسلام دەست کراوه به پیک
هینانی ئەمپەراتۆری به ناوی دینهوه. تا خوله‌فای

راشیدین له کاردا بوون ژبانی گهلانی موسلمان، کۆن و تازه‌ی، تا ئەندازه‌یک سهربه‌رزانه بوو وه تا ئەندازه‌یک موساوات و هاوژبانی له ناو گهلان دا موراعات ده‌کرا به‌لام دوا‌ی ئەوان، ده‌سه‌لات داری وه‌لاتی گه‌وره‌ی ئیسلام، ده‌ستی کرد به‌ خوین پرشتن و خوین مژینی گهلانی ژیر ده‌ست وه نیزاع له‌سهر ده‌سه‌لات له‌ نیوان ناودارانی به‌ناو موسلمان دا بوو به‌ هۆی پرژانی خوینی ملوینها ئینسان وه‌ چیه‌ا جینایه‌ت کران به‌ ناوی پاریزگاری له‌ ئیسلامه‌وه. خه‌لکی وه‌لاتانی داگیرکراو به‌ ناوی په‌ره‌پیدانی ئیسلامه‌وه له‌ ژیر پێ شه‌ره‌ قودره‌تی به‌نی ئومه‌یه و به‌نی عه‌باسیان و عوسمانی و سه‌فه‌ویاندا پرژا. ئەو ئیسلامه‌ پاکه‌ له‌ بۆ گهلانی جیهان هات، بۆ تیکرا، که‌ بیکه‌ن به‌ دین و هه‌رکه‌س له‌ م‌الی خۆی و له‌ وه‌لاتی خۆی دا، به‌ زمانی خۆی و به‌ لیباس و ڕی و ره‌سمی خۆی، عه‌مه‌لی پێ بکا. ده‌سه‌لات دارانی عه‌ره‌ب و غه‌یره عه‌ره‌ب کردیان به‌ وه‌سیله‌ی چه‌وساندنه‌وه‌ی گهلان و کردیانه‌ پێوه‌ند له‌ پێ گهلانی سهربه‌خۆ و سهربه‌رز که‌ نازادیان نه‌بی و نه‌توانن په‌ل ببزیون له‌ ترسی تومه‌تی کافر بوون، هه‌رگه‌لێک هاواری نازادی بکرا‌یه، ئەو نازادیه‌ی که‌ ئیسلام بۆ میللته‌تانی هینابوو، به‌رچه‌سی

کورتەیک لە ژبانه‌ی مامۆستا شێخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کوفر و ته‌فره‌قه‌ی ئیسلامی لی ده‌درا. به‌لی ئیسلام بۆ
پێچه‌وانه‌ی هه‌ده‌ف و مه‌به‌ستی خۆی به‌کار ده‌هێندرا.
ئیسلامی نازاد و نازادی دهرکرا به‌ پێوه‌ند له‌پێی
میلله‌تانی هه‌ژاری وه‌لاته‌ ئیسلامیه‌کان دا. هه‌رله
رۆژانی به‌ریدا موسلمانانی وه‌لاتان به‌ تاییه‌ت
موسلمانانی شه‌رقی ئیسلام چاک له‌ ئیسلام حاالی
بووبون که ئیسلامه‌تی دینه‌و ریوشوین نه‌ک مل داخستن
بۆ باری ئه‌مپه‌راتۆرانی رگه‌ز په‌رست و خوین مژ.
له‌و وه‌لاتانه‌دا حکومه‌تی سه‌ربه‌خۆ دامه‌زران وه
فه‌ره‌نگ و میله‌تی خۆیان پاراست وه‌ وا له‌ ئیسلام
حاالی بوون که خودا و پێغه‌مبه‌ر مه‌به‌ستیان بوو که
ده‌بی موسلمان بن و به‌نده‌ی خودا بن نه‌ک به‌نده‌ی
میلله‌تانی ترو نه‌ک بارکێشی دار الخلافه‌تان. ئه‌و
وه‌لاتانه‌ به‌ باوه‌ریکی ته‌واوه‌ به‌ ئیسلام و رێبازه‌که‌ی،
هه‌ولیان بۆ په‌ره‌ پێدانی ئیسلام و نه‌شری قورئان دا وه
له‌گه‌ڵ ئه‌وه‌شدا ئیستقلال و سه‌ربه‌ستی و سه‌ربه‌رسی
خۆیان و وه‌لاتیان ده‌پاراست.

ده‌مانه‌وی ئه‌وه‌ بگه‌یینه‌ین که کۆکردنه‌وه‌ی چهند گه‌لان
له‌ ژیر یه‌ک ئالاداوه‌ له‌ چوارچێوه‌ی یه‌ک ده‌سه‌لات دا،
شتیک نیه‌ که له‌گه‌ڵ ویستی ئه‌و گه‌لانه‌ بێته‌وه‌. وه‌ ئه‌گه‌ر

کورتەڭکە لە ژبانه‌ی ماموستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشێکە لە وتارەکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

چەند گەل و میلەت پشت بە پشتی یەكەوه دەن و
سەربەخۆیی هیچ لایەنێکیان تێدا نەچۆ. ئەو گەلانی
کە لە مەرجی مەترسی هێرشی لاوه‌دا یەك دەکەون،
دەسه‌لاتێکی یەك پارچە لە بەرامبەر مەترسی لاوه‌دا
پێك دەهێنن، قبول ناکەن کە ئیحترام و سەربەخۆییان لە
ناوخۆدا، لە دەست بچۆ. کە ئەوان لە ترسی
داگیرکەران و فەوتانی و سەربەخۆیی پالیان بەیەكەوه
داوه چۆن قبول دەکەن لە یەك کەوتن و یەك بەره‌یی
دا، استقلال و سەربەخۆیی و سەربەزبان دابنن؟
گومان نیە گشت گەل و میلەت کۆکرینەوه لە چوار
چۆوه‌ی یەك دەسه‌لات دا مەگەر بۆ پارێزگاری لە
مەوجودیەتی گەلان و میلەتانێک کە خاوه‌نی یەك رێباز
یەك بەرنامەن، جا سیاسی، یان ئایینی، یەکیەتی ئامانج
و ئەه‌دافیان وە یەکیەتی بەرنامەو رێبازیان هانیان دەدا
بۆ دیفاع لە یەكتر و بۆ ئەوه‌ کە لەسەر یەكتر هەلقۆرین.
چ پێویست دەکا کە چەند گەلی هاورێباز کۆببنەوه لە
ژێر دەسه‌لاتی یەك نەتەوه‌دا وە فەرھەنگ و داب و
نەریتی ئەو نەتەوه‌یان بەسەردا بسەپۆ و بتوینەوه؟
کە ی ئەوه‌ پێویستە وە کە ی رەوا یە؟ وە کە ی پارێزگاری
لە رێبازی موشرەک و چون بەرەو ئامانجی موشرەک
بەوه‌ پێك دۆ کە ئیحترامی چەندھا میلەت بشکۆ وە

کورتەیک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشینک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

سەربەخۆی و سەربەستی و نازادی دانیین له پیناو
گەلێکی بە دەسەلات دا. بینه گەلا بە دەم بای ئیرادهی
ئەموهه؟ گومان نیه که ئەو ری و شوینە که له کۆن دا
بوه و ئیستیش شوینەواری له جیهاندا ماوه، ریوشوینکی
ستەم گەرانیه وه هیچ دینکی راست و هیچ
سیاسەتکی مەردم دارو مەردم ناس بەو ری و شوینە
رازی نیه. له جەنگەکانی سەلیبی دا رۆژگاران
سوڵتان سەلاح الدینی ئەیوبی، سوڵتان بە فەرماندەری
هەموو هیزەکانی ئیسلام دانرا بوو وه باری قازانجی
ئیسلام له یەك فەرماندەیی دا بوو. بەلام هەر لەو
لەشکره گیان بازه له خۆبردوه که وهك سوڵتان ئاماده
بون له ری ئیسلام دا گیانی خویان بەخت دەکرد،
لەشکری کورد فەرماندە ی تورکی قبول نەدەکرد وه
لەشکری تورک فەرماندە ی کوردی قبول نەدەکرد یانی
ئەو دوو میللەته موسلمانە که هەردووک له یەك بەرەدا
بۆ یەك ئامانج و له بەرامبەر دژمنکی مشترک دا
دەجەنگان حەزیان دەکرد له مەیدانی جەنگیش دا
سەربەخۆییان حیفز بکەن کورد کوردەو تورک تورکە.
با هەردووک موسلمان بن و له یەك بەرەش دا بن.
گەلان دەبی جوی له یەك بژین و سەربەخۆ ئیداره
بکرین وه با برایەتیان برایەتی بی و کیسەیان جیاپەتی.

کورتەیک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

نمونه‌ییکی زۆر زیندوو ئیستی زهق له پیش چاومانه و
ده‌بینین به‌کیتی شوپوه‌ه‌ی. ئه‌و وه‌لاته‌ به‌ک گرتوه که
له‌سه‌ر میراتی ئه‌مپه‌راتۆری روسیه‌ی ته‌زاری دانرا وه
ئه‌و وه‌لاتانه که له ناوی دا کۆبونه‌وه به‌ره‌مه‌ی
په‌لاویژی رۆژگاری ته‌زاریه‌کان و رۆژگاری ئه‌ستالین
و کاتی جه‌نگی دوه‌هه‌می جیهانین. له زوتریش دا که
کۆبون له رۆژگاری دیکتاتۆری و حکومه‌تی
پرولیتاردا، زۆر و سته‌م و قه‌هر کۆیکردبونه‌وه.
روسیه‌ی ته‌زاری حه‌فده شاری گه‌وره‌ی موس‌لمانی له
ئێران پچری به زۆر له رۆژگاری قاجاره‌کان دا
هاویشتییه‌ سه‌ر ئه‌مپه‌راتۆر به‌رینی روسیه‌ی ته‌زاری،
دوای ئینقلابی که‌بیری ئوکتبری 1917 هه‌روا به زۆر
و دیکتاتۆری به‌کیتی ئه‌و وه‌لاتانه‌ی راگرت به
شپوه‌یه‌کی وا که ریی هه‌ناسه‌ نه‌بوو نه‌ بو فهدو نه‌ بو
کۆمه‌ل و نه‌ بو گه‌لان تا ده‌نگی ئیعتراف و ناره‌زای
ده‌برن. له چۆنیه‌تی ژبانی رۆژانه‌یان، تا ده‌گا به‌وه که
ته‌کانی خۆیان بدن و مل له ژیر نیری ئیستعماری
حکومه‌تی پرولیتار به‌ینه‌ ده‌ر. مانه‌وه‌ی ئه‌و گه‌لانه‌ له
چوار چپوه ئیتحادی جه‌ماهیری شوره‌وی سوسیالیستیدا
بئ منه‌ت بوو زۆر ئه‌وانه‌ی کۆکردبۆوه نه‌ک ویست و
داوخواز. به‌که‌گرتووی کۆماران نه‌بوو که مانای

کورتیک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شینک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئیختیارو پی خوش بون ده‌گه‌یینی. به‌لکو لیک گری‌دانی
چهند میلله‌ت بوو له ژیر بالی ره‌شی حکومه‌تیکی
ئیستسمار گه‌ری ته‌زاری دا. دوایش له چوار چپوه‌ی
دیواری ئاسنینی ئه‌ستالین دا به شیوه‌یه‌کی دوور له
شیاووی ئاده‌میزاد وه بارت‌ه‌قا له‌گه‌ل ژیانی ئازله‌ی دا.
ئیستی که به‌رنامه‌ی فه‌زای بازی سیاسی و به‌رنامه‌ی
بازسازی هیندراوته ئاراو ته‌می ره‌شی دیکتاتوری
کۆن و تازه له‌سه‌ر ئه‌و وه‌لاتانه و ئه‌و میلله‌تانه نه‌ماوه.
نابینی چۆن ئه‌و هه‌سته خۆرست و سوروشتی و
مه‌عقول و شیاو و ئازادانه‌یه بزووتوه وه ده‌یان س‌ال و
سه‌دان س‌ال جستانی دیکتاتوری ته‌بعیدی سیبیری
نه‌کردوه و ئاوری شکه‌نجه و کوشتار و زیندان ره‌گی
نه‌سوتاندوه؟ نابینی چۆن ئه‌و میلله‌تانه هه‌موو خۆ
که‌وتون ده‌یان‌ه‌وئ له‌وه زیاتر له ژیر باری ژیر ده‌ستی
دا نه‌مینن وه وه‌ک گه‌لانی سه‌ربه‌خۆی جیهان بژین؟
ده‌وله‌تی مه‌رکه‌زی شوپه‌وی که بانگه‌و‌ازی ئازادی دا
و به‌ه‌ق بانگه‌و‌ازیکی ئینسانی و راسته‌ری بوو. وه
شتیکی درک‌اند که ویستی ئینسان و شادی ئینسانیه‌ت
بوو نایه‌وئ لئی بازگه‌شت بیی. دیاره لیک بلاو بونی
ئه‌و وه‌لاتانه که له به‌ر هه‌می تیکه‌لی ده‌یان س‌اله و زۆر
قازانجیان لیک گری‌دراوه و هه‌وئ وه‌شانیان به‌م دم و

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

دهسته زینانی بۆ ههموان ههیه. پینشیاری نازادی و
سه‌ربه‌خویی زیاتری کردوه بۆ کۆماره‌کانی شوره‌وی
ئهمجار یه‌کیه‌تیه‌که، یه‌کیه‌تی کۆمارانی سه‌ربه‌خویی
شوریه‌وی بی و ده‌سه‌لاتی ته‌واویان له کاروباری
ناوخویان دا بیی به‌لام یه‌کیه‌تیه‌که هه‌رمبئینی و اینک بلاو
نه‌بن. دیاره بلۆک بونی ده‌وله‌تیککی وا گه‌وره و تیکه‌ل له
پانزه کۆمار، به‌و ده‌م و ده‌سته شتیککی وا هاسان نیه
روداویکی تاله. وه ئه‌و ده‌سه‌لاته گه‌وره که ئیستی
که‌وتوته سه‌رباری نازادبخوازی و نازادی دان به
زینانی گه‌لانه بی هیزیبی و نه‌گا ده‌وری خوی له
په‌ره‌پیدانی نازادی بۆ ئینسانان و گه‌لان شتیککی
نه‌شیاووه مه‌حاله، رابه‌رایه‌تی شوریه‌وی له دانی
نازادی په‌شیمان بیته‌وه بۆ راگرتنی یه‌کیه‌تی کۆمارانی
شوریه‌وی، دیسان په‌تی خه‌فه‌قان و دیکتاتوری بخاته‌وه
مل گه‌لانی ئه‌و یه‌کیه‌تیه و سته‌مگه‌رانی جیهان دیسان
چاوی لی بکه‌نه‌وه و ده‌س بکه‌نه‌وه به‌ حه‌ق کوژی و
خوین مژینی میلیه‌تان. به‌و وه‌زه‌ی که ئیستی له
شوریه‌وی دا ده‌گوزهری چاک رون ده‌بیته‌وه که پیکه‌وه
ژینانی چه‌ند نه‌ته‌وه له وه‌لاتیکدا و له ژیر په‌رچه‌میک دا
کاریک نیه که بی زور و فشار راگیرا بیی سه‌ربه‌خویی
و مال جوئ میلیه‌تان ویستیکی سروشتیه وه میلیه‌تان له

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

سەربەخۆی دا د‌نیا و سەربەرز دەژین. له یەك
گریدانی دوو میلله‌ت و چه‌ند میلله‌ت جوئ له نا
متمانەیی و ئازاوه و د‌ل ساردی بەرهم‌میک‌ی نیه‌.

چارەسەری ئاواره‌کانی جیهان بەچی دەکرئ؟

ئاگادارن که وه‌لاتانی ئەمەریکای شمالی و ئوروپا
جمەیان دئ له ئاواره که له وه‌لاتانی ئاسیا و ئەفریقا و
ئوروپای رۆژئاواوه هەلکەندراون و رویان کردۆته ئەو
جیگانە که پەنایان دەهەن و له پەنای خویان دا دەیان
حاویننەوه. هەردئ و ژمارەیی ئەو ئاواره هەزارانە
زیاد دەکا، تا ئەندازەیه‌ك که ئەو وه‌لاتانەش له
وەرگرتنیان ب‌نزار بوون بە تایبەت له‌وه‌تی ئوروپای
رۆژه‌لات دیواره ئاسنینه‌کانی که دەوری ک‌یشرا بون
بروخاون و دەروازه ئاسنینه‌کانی کەله‌سەر میلله‌تی بەناو
کارگه، کارگه‌ی بە‌ده‌ست ماندوو بەس‌ک برسی،
داخرا بون کرانه‌وه، لافاوی تازه ئازاد بوانی ئەو
وه‌لاتانە روی کردۆته ئوروپای له م‌یژینه ئازاد که
زۆر بهیان به‌خۆیی حیسابن لهو جیگانەدا که پەنای بۆ
دەبەن وه پەنادانی ئەوان به واجب تر دەزانن تا ئاواره

کورتەیک له ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ناسیایی و ئەفریقایه‌کان. بێزاری له ئاواران به‌هۆی
زۆربونی رۆژ له دوا رۆژیان به‌رمو به‌رۆک له‌بەر
هه‌لته‌کاندن ده‌روا. وه‌له‌ زۆر جیگه‌ خه‌لکی وه‌لات به
چاوی میوانی داسه‌پیوو دزیوو ده‌یانزوانی. تا
ئه‌ندازه‌یک که له جیگه‌یه‌ک وه‌ک سوئید که ناوازمیه له
ئینسان دۆستی و بێچاره نه‌وازی له هه‌ولێ سوک
کردنی شانیاان لهو ئه‌رکه قورسه که به‌هۆی میوانانی
بانگه‌هێشت نه‌کراومه کهوتوته سه‌ر شانیاان. ره‌نگه
زۆریش ناحق نه‌بی که ئه‌و وه‌لاتانه له‌وه‌رگرنتی
ئاواران وه‌ره‌ز بون چونکه دابینکردنی ئه‌و گشته ئاواره
له باری جیگاو نشیمه‌نمه‌وه و به‌خێو کردن و پاشان
کاربو په‌یداکردنیاان هه‌روا شتیکی ئاسان نیه به‌تایه‌به‌ت
که هه‌ردی و زیاد ده‌کهن وه به‌تایه‌به‌ت هه‌موو
ئاواره‌یه‌کیش شه‌ریف نیه هه‌موو ئاواره‌یه‌کیش له‌سه‌ر
مه‌به‌ده‌ئیکی سیاسی و له ترسی گیان، وه‌لاتی خۆی
به‌جی نه‌هه‌یشه‌توه. ره‌نگه کهسانی واش بی که بی
مه‌به‌ده‌ئوو بی هه‌ده‌ف ته‌نیا هه‌ر بو‌خۆشی ئورویا و
ئه‌مه‌ریکا کهوتیته‌ رێ و هه‌یچ ترسیکیان له‌بەر نه‌بی
له‌وه‌لاتی خۆیاندا وه‌ره‌نگه هه‌یندی که‌سه‌یشیاان تیدا‌بی که
زۆر پیم‌ل نه‌بن بو‌ یاسا و عورفی ئه‌و وه‌لاتانه
وه‌کرداریان دزیو ناپه‌سه‌ند بی له نه‌زهر خه‌لکی ئه‌و

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سالهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

وه لاتانهدا. بهلام ئهوانهش خو وا دهنوینن که ئهوانیش
لهبهر بی عهدهآهتی رژیمی حاکم بهسهر وهلاتی خویاندا
و لهبهر سهلبی ئازادی که له نیشتمانیان دایه، ئاواره
بون و ئهوانیش له راپهڕیوان و بیزارانن و ناچار
بوون بهوه که نیشتمان بهجی بهیلن. دهردی ئهوه گشته
ئاواریه که له وهلاتانی خویان ههکهندراون و بونه
سهربار بهسهر ئهوه وهلاتانهی ئورویای و ئهمریکاوه،
وهنهبی ههر ئهوهندهبی که له لاوه رویان لی گرژ
دهکری و بیزاریان لی دهردهبردی و چوویان به
وورگهوه دهری. بهلکوو دهردی گرانتی دهردی
غوڕهت و دووری لهنیشتمان و پهژارهی کهس
وکاروخۆشهویستانیانه که لهنیشتمان دا وون وری
مولاقاتیان نیهوزور و دهبی کهدیار ئاخهتی یهکتر
دهبن. ناخ، نیشتمانچ خۆشه وهدیاری عهزیزان و کهس
وکارچهنده شیرینه وهدهردی دووری و فیراق چهنده
بهژانه و چهنده ژانی لهدلای گرانه! ئاوارهیی ههلاتنهوگیان
دهرباز کردنه خو درباز کردنه لهدهست خهفهقان
لهدهست دیکتاتوری و ئیستبداد لهدهست زیندان لهدهست
ئیعدام له دهست بیعهدهآهتی جا لهدهست بی ژبانی
و بیکاری و برسیهتی. ئایا چاری خهلکی ئهوه وهلاته
بیادی و بی قانونانه به تهنیا ههلاتن و ئاوارهیی

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ده‌کریت؟ ئایا ده‌کریت هموو ئهو خه‌ڵکانه نیشتمانی
خۆیان به جیهیلن و بینه سه‌ربار له‌سه‌رشانی وه‌لاتانی
تر؟ له‌کاتی‌کدا که ئهو وه‌لاتانه له‌چهند میلیون ئاواره
بیزار بوون، ده‌توانن زیاتر ئاواره وهر بگرن؟ وه ئه‌گهر
به‌فه‌زی بتوانن زیاتر و زیاتریش وهر گرن ئایا له
ئیمکانی هموو خه‌ڵک دا هه‌یه له ده‌ست ده‌سه‌لاتی
دارانی ستمگه‌ری وه‌لاتانی خۆیان رزگارین؟ گومان
نیه که نه ده‌کرئ ئهو وه‌لاتانه‌ی میواندار نارازیانی
وه‌لاتانی دوور له ئازادی و عهد‌الەت، وهر گرن وه‌نه
نارازیه‌کانیش ده‌توانن دهر بازین وه‌نه دروسته میلیه‌ت
ده‌ست له نیشتمانی خۆی هه‌لگرئ و پروا بۆ حاکمانی
سته‌مگه‌ری به‌جئ به‌ئیلی.

چاره‌سه‌ری ئهو موشکیله جیهانیه به په‌نابردن و په‌نادان
ناکرئ.

ده‌ردی میلیه‌تانی ژیرباری ستم به هه‌لاتنی ده‌سته‌ئیک
بۆ وه‌لاتان، دهرمان ناکرئ. ده‌بئ بزاین چیه که ئهو
خه‌ڵکه نیشتمانی خۆیان شارو ئاوه‌دانی خۆیان که
خۆشه‌ویسته له‌لایهن و دل‌گرتزه له هموو جیه‌ئیک له
دلایندا به‌جئ ده‌هیلن بۆ خاکی غوربه‌ت به دل‌ه له‌زموه
داخو وهر ده‌گیرین یان وهر ناگیرین. جا ئه‌مجار دوايش

کورتەئیک له ژياننامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ده‌ردی دووری که‌سان و عه‌زیزان و دوری نیشتمانی
خۆشه‌ویست، ده‌ردی ئاواگران سه‌رباری هه‌موو
غوربه‌ت و ئاواره‌یی که ره‌نگه زوو دوایی نه‌یئ وه
ره‌نگه بۆ هیندیگان تا دوایی ژیان درێژه‌یی هه‌بئ؟ وه
ده‌بئ بزاین داخۆ چیه ئه‌و وه‌لاتانه‌ی که بونه په‌ناگه‌ی
بیچاران و هه‌ژاران و ئاواران بۆچی بئ ده‌ره‌تانی
لاوه‌شیان لئ ده‌حاوێته‌وه تا ده‌گا به خه‌لکه‌که‌ی خۆی؟
چۆنه که‌س له وه‌لاته‌یه‌که‌گرتوه‌کانی ئه‌مریکا وه په‌نا‌ی
نه‌برده به‌ر وه‌لاتیکی تر ته‌نانه‌ت مجرمیش هه‌ل نایئ و
ئاواره‌ی لاهه‌نایئ؟ هه‌روا له ئورویای رۆژئاواشدا؟
ئه‌وه بۆ خه‌لکی ئه‌و وه‌لاتانه له نیشتمانی خۆیاندا
دامه‌زراون و شله‌ژاویکی تێدانیه که ببێته هۆی جئ پئ
لێژبونی که‌س؟

وه‌لامی ئه‌و دوو په‌رسیاره وه‌لامیکی به ووشه‌ی کورت
و به واتا په‌ره وه‌لامی ئه‌و دوو په‌رسیاره دوو ووشه‌ی
کورته ره‌نگه بۆ زۆر که‌س رۆن بئ چیه، به‌ر له‌وه که
ئیمه بیله‌ین بزائن. ئه‌و دوو ووشه ئازادی و سه‌لبی
ئازادیه. ئازادیه له‌و وه‌لاتانه‌ی که دانیشتوانیان نابزون
و لئ قه‌وماوی و وه‌لاتانیش رویان تئ ده‌که‌ن.

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

وه سه‌لبی ئازادیه لهو وه‌لاتانه‌ی که ژماره‌ییکی زوری
دانشتوانیان ئاواره ده‌بن و ئه‌وی ده‌شمیننه‌وه له زیندان
دان، زیندانی چوار دیوارکراوی چکۆله، یان زیندانی
هه‌ری گه‌وره‌ی، وه‌لاته‌که‌ی که خه‌فه‌قان و استبداد و
سه‌ره‌وایی و

خۆپه‌رستی و ده‌سه‌لات په‌رستی حاکمان کردویه به
زیندان. سازمانی میلله‌ل و کۆره ئینسان دۆسته‌کان
کومیته‌ی ئیمدادی ئاواره و یوئن و چی و چی چون
ده‌توانن به په‌نادانی چهند ملوین ئاواره عه‌زاب له‌سه‌ر
خه‌لکی ئه‌و وه‌لاته‌ دوور له ئازادی و دوور له
عه‌د‌الته‌انه هه‌لگرن؟ ئه‌وه چاری ئاواره‌کان به په‌نادان
کرا ئه‌ی چاری خه‌لکه هه‌زارمکانی ئه‌و وه‌لاتانه به‌چی
ده‌که‌ن؟

چاره ئه‌وه‌یه که ئه‌و وه‌لاتانه‌ی که له‌به‌ر بی دادی
خه‌لکه‌که‌ی کراونه جه‌هنه‌م، خۆشیکه‌ن وه‌ک ئه‌و وه‌لاته
بی قه‌رهو ئازادانه‌یان لی بکه‌ن. یارمه‌تی ئازادی
خو‌ازانی ئه‌و وه‌لاتانه‌ بده‌ن که مۆته‌ی دیکتاتۆرانیان
له‌سه‌ر سنگ لاچۆ حکومه‌تانی ئیشتیارو مله‌هوریان
له‌سه‌ر نه‌مینی. چار ئه‌وه‌یه که ئه‌و وه‌لاتانه‌ش به‌ئینه

کورتھیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساله‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

سه‌ر ره‌نگی وه‌لاته‌ ئازاده‌کان وه‌ خو‌شی و کامه‌رانی
به‌ر نه‌ به‌ر ده‌رکی هه‌موو که‌س.

ئاوا: که‌که‌س ناچار نه‌بێ به‌دوا خو‌شی و ئازادی دا
نیه‌ستمانی خو‌ی به‌جێ به‌یڵێ نه‌ک هه‌ر به‌جێ نه‌هیه‌شتنی
به‌لکو دلی نه‌یێ به‌ستیکی لی دوور که‌هویته‌وه‌.

دل به‌ وه‌لاته‌که‌ی خو‌شکا هه‌ر خه‌ریکی ئاوه‌دان
کردنه‌وه‌ و خو‌ش کردنی بێ، بخوینی فی‌ری کردو
سه‌نه‌عت بێ. شیوه‌و باری هه‌ره‌نوێ له‌ ئاوه‌دان کاری
نیه‌ستمانی. ده‌سه‌لات به‌ده‌ست میله‌ت بێ کێی دانا
له‌سه‌ر ده‌سه‌لات دای نی، وه‌ چ شیوه‌یه‌کی به‌زۆر به‌ی
ده‌نگ بو به‌ریوه‌ به‌ریی وه‌لات هه‌ل بژارد، هه‌لی
بژیری.

چ دادیک ده‌دا چه‌ند ملوین ئاواره‌ وه‌رگیرین به‌لام
میله‌هتان له‌ ژیر چنگالی حکومه‌تان و رژیمانی
ئیه‌ستبدادی دا به‌میننه‌وه‌؟

با به‌لابردنی حکومه‌تانی سه‌ته‌مگه‌ر و پ‌روخاندنی
رژیمانی خوین مژو ئیه‌ستبدادی، وه‌لاتانی بێ ئازادی
پ‌ربین له‌ ئازادی وه‌ با پ‌شوو پ‌راوان پ‌شویان بیه‌توه‌ به‌ر
ده‌با ناخو‌شی و تالی و تونی که‌ به‌ره‌می خه‌فه‌قان و

کورتەیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئ‌یستبداده به‌لاچونی ئ‌یستبداد و بی دادی بارکهن و
خۆشی و شیرینی و به‌خته‌مهری بیته جیان. ئه‌وه‌ی که
وه‌لاتانی لاوه‌ی که په‌نایان بو ده‌بری خۆش کردوه
ئه‌گهر له وه‌لاته‌کانی ئ‌یمه‌ش دا دا‌بین بین ئه‌وانیش
خۆش ده‌بن و له به‌رچاو نابیزین که دن‌یشتوانیان د‌لیان
بی به‌جیان به‌یلن. رزگارکردنی ئه‌و میله‌ته له
به‌ندک‌ی‌شراوانه که به‌دهستی رژی‌مانی ئ‌یستبدادی له
به‌ندک‌ی‌شراون شه‌رتی ئ‌ینسان دۆستیه، نه‌ک ته‌نیا
په‌نادانی چه‌ند ملوین ئه‌ویش به چ‌یو به ورگه‌ه‌نان و
روو لی گرژکردنه‌وه، پشت گوئ ه‌اویشتنی زیاتر له
میلیاردیک ئ‌ینسان، که هه‌روا له عه‌زایی ئه‌لیم دا
به‌مینه‌وه وه هه‌روا له ژیر بیری ئ‌یستبدادی رژی‌مانی
موس‌ته‌بد دا ده‌ف بدن و هه‌ناسه‌برک‌یان بی.
چاره‌سه‌ری به په‌نادانی ژماره‌یک ئاواره نا‌کرئ. به‌لکو
ده‌بی ه‌وی ئاواره بون نه‌مینی و ئازادی له ن‌یشتمانیان
دا دا‌بین کرئ و حکومه‌تی قانون و په‌رلمانی
هه‌لب‌زیردراوی میله‌ت حکومه‌ت ب‌کاو وه ده‌وله‌ت
نوینه‌ری خه‌لک بی له به‌ریوه‌بردنی قانونی په‌سه‌ند‌کراو
له لایه‌ن په‌رله‌مانه‌وه.

کورتەئیک له ژباننامه‌ی مامۆستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشیک له وتارمکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کورتەئیک له هەلۆیستی مامۆستا سەید جەلال حسینی سەپارەت بە ۲۸ ی گەلاویژ و روداوەکانی پاش!

دوای ئەوه که شەری ۳ مانگە بە ناوی جیهاد له لایەن
خومەینیەوه فەرمان درا و ژمارەییکی زۆر له خەلکی
کوردستان کوژران و بریندار و ئاواره و مأل وێران
بوون، دیسان داریوشی فروهەر هەینەتی وتوژی
دەولەت بە هێلیکۆپتەر چۆنە (بنوخەئیف)ی سەردهشت
له‌گەڵ مامۆستا شیخ عیزەدین و شاد رهوان دکتور
قاسملو دانیشتن ئەوانه هەموو به لاساری و حەق
نەویستی رژیمی ویلایەتی فقیه بی ئاکام بون، شەش
رۆژ دوای شەری جیژنی قوربان واتە له ۱۶ ی
خەزەلۆهری ۱۳۵۸، داریوشی فروهەر و سەباغیان و
سەحابی، سی کەس له وەزیرانی موهەندیس مەهدی
بازگان هاتنه بانه بو ئەوه له‌گەڵ خەلکی بانه وتوژ
بکەن، رای ئیمام خومەینی و موهەندیس مەهدی
بازرگان به خەلکی بانه رابگەینن وەك میرزا رهئوفی
تەوه‌کولی دەلی (گرئ کویره‌ی کوردستان له بانه
بکەنەوه) !! له راستی دا گرئ کویره‌ی میلله‌تی
کوردستان له‌گەڵ رژیمی تازه به دانیشتن له‌گەڵ

کورتێک له ژبانهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشێک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

مامۆستا شیخ عزه‌دین رێبه‌ری هه‌یه‌تی و توێژ و دکتور قاسملو سکرته‌یری حیزبی دیموکرات نه‌کراوته‌وه و رژی‌م تا ئیستێ هه‌رچه‌ندی رووی له وتوێژ کردبێ بۆ کات به‌رێ کردن و خۆ به‌هێز کردن بوه، به هاتنی ئه‌و هه‌یه‌ته بۆ ناوچه‌ی بانه که دم راستانی ئه‌و ناوچه ته‌نیا ده‌سه‌لاتی ناوچه‌که‌ی خویان هه‌یه، ئه‌ویش له کارو باری عادی رۆژانه‌دا و ناتوانن له پێوه‌ند له‌گه‌ڵ ده‌وله‌ت خۆ له باقی کوردستان هه‌لاوی‌رن و به ته‌نیا له‌گه‌ڵ ده‌وله‌ت بسازین و ناشتوانن مه‌سئوله‌تی کاری سه‌ره‌کی و عمومی کورد که مه‌سه‌له‌ی خودموختاری و دیاری کردنی چاره‌نۆسه بیره‌وه.

ئه‌و هه‌یه‌ته داوای دانیه‌شتن له‌گه‌ڵ من و نوینه‌رانی 3 حیزب و ریش سپیه‌کانی بانه‌یان کردبوو. ده‌کرا ئیمه له جی‌گه‌یه‌کی مه‌حدود و تاییه‌ت دانیه‌شتین، من مالم له بانه نه‌مابوو و تازه‌ش گه‌را بوینه‌وه مقه‌ر و جیی تاییه‌تیمان نه‌مابوو، گوتمان بچینه مالی ئیمام جومعه‌ی کۆن یان ئیمام جومعه‌ی تازه، داریوشی فروه‌هر گوته‌بوی : نه دیمه مالی ئیمام جومعه‌ی شا، نه دیمه مالی ئیمام جومعه‌ی خه‌له‌الی. (ئیمام جومعه‌ی شا، مه‌لا عه‌لی خه‌ته‌یی بوو، ئیمام جومعه‌ی خه‌له‌الی شیخ کاکه

کورتەیک له ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شینک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

وتوو وێژ بکه‌ن له‌بری بانه و ههموو ناوچه‌کانی
کوردستانیش، نه بانهو نه هیچ ناوچه‌یه‌کی کوردستان
به جیاوازی قسه‌یان له‌گه‌ڵ ده‌ولت سه‌بارت به داوای
سه‌ره‌کی کوردستان نیه، به‌لام که نه‌کرا له‌گه‌ڵیان
دانیشین له‌بهر ئهو هۆیانیه‌ی که رابوورد. وه‌لامان به
میرزا ره‌ئوفی ته‌وه‌کولی دا بو ناردنه‌وه که بچن بو
مه‌هاباد، حوسنی نیه‌ته تازمه‌که‌ی ئیمام به هه‌یه‌تی وتوو
وێژی خه‌لکی کوردستان راگه‌یه‌نین.

شۆرش چیه و ئی کیه؟

کی تیدا ده‌مین و کی له‌بهر ده‌رده‌چی؟

کی بو ده‌مرئ و کی پپی ده‌مرئ؟

ئهمانه چهند پرسیارین که دینه پینش له دلی ههموو
ئهو که‌سانه‌ی رپی شۆرشیان گرتوته به‌رو له ناو
شۆرشدان یان سه‌روکاریان له‌گه‌ڵ شۆرش هه‌یه.

شۆرش وه‌ك زۆر جار گوتراوه بریتیه: له راپه‌رینی
چه‌وساوه‌وه حه‌ق فه‌وتوان له چه‌وسینه‌رو داگیرکه‌ران
به شیوه‌یه‌ك که چش بکری له قازانج و حه‌سانه‌وه‌وه

کورتەئیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئاماده‌یی ببی بۆ وه‌رگرتنی ههموو زیانیك و ههموو
مه‌ترسیك له پیناو ئامانج و له‌سه‌ر ئهو پرێبازه وه ئهو
شۆرشه ئی گه‌لهو ئی میلله‌ته. به‌و ره‌نگه میراتی ئهو
به‌ره یان ئهو چینه نیه كه ئه‌مه‌رۆ شۆرش ده‌كا. میرات
و حه‌قی گه‌له وه ئهو شۆرش گێرانه نوینهری گه‌لن و
خۆیان بۆ گه‌ل ده‌خه‌نه مه‌ترسیه‌وه و زیاتر له‌گه‌ل
مافیان به‌به‌ره‌مه‌ی شۆرشه‌وه نیه. تیدا بچن بۆ گه‌ل تیدا
ده‌چن نه‌ك بۆ خاو خیزان و بنه‌مه‌اله‌یان. هه‌رچه‌ند كه
پرێزیان هه‌یه له ناو گه‌ل داو به‌رێزه‌وه ناو ده‌برین له
ژباندا و دوا‌ی شه‌هید بونیان وه ریز بۆ بنه‌مه‌اله‌ی پاك و
وه‌چه‌یان داده‌ندری كه خه‌م و په‌ژاره و بی داژداریان
توش بوه له پیناو شۆرش دا به‌لام نابنه خاوه‌نی شۆرش
و به‌ره‌مه‌ی، خاوه‌نی شۆرش و به‌ره‌مه‌كه‌ی، گه‌له
به‌تیکراییی كه‌وابی هه‌یچ و به‌خت گه‌ریکی ناو شۆرش
ناتوانی خۆی به‌ خاوه‌نی شۆرش بزانی و پئی وایی
ره‌نجی زۆری وه‌بری توانی دوا‌یی ده‌كه‌وی و هیان
بۆی هه‌یه بارته‌ق‌ای خزمه‌تی خه‌یانه‌ت بكا چونكه ئهو
خه‌یانه‌ته ته‌نیا به‌ره‌مه‌ی ره‌نجی خۆی به‌ب‌ادا نادا به‌لكو
به‌ره‌مه‌ی ره‌نج و زیانباری گه‌لنیک به‌ ئاودا ده‌دا.

کورتێک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شێک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بێینه سه‌ر ئه‌وه که بزانی کۆی تێدا ده‌مێنی و کۆی له‌به‌ر
ده‌رده‌چی؟

شۆرش که لێ بوردن و فیداکاریه له‌رێی ئامانجی گه‌ل
و میللته‌تێک دا تێ گه‌یشتوو دڵسۆز و خۆ به‌خت گه‌ر
خۆی تێدا راده‌گرن، وه ئه‌وانه‌ی که قازانج په‌رستن
ناتوانن بێنه ناو ریزی شۆرشه‌وه مه‌گه‌ر به رواله‌ت وه
تا بش بن هه‌ر خۆ بوێرن بن و هه‌رخۆ لاده‌گرن وه
مادام له ریزی شۆرش دا حیساب له‌سه‌ر کارو لێ
بوردن بکری، وه بری هه‌رکه‌س و په‌رێزی هه‌رکام له
له‌به‌ر چاو بیه‌گیری ئه‌و جووره که‌سه ناتوانن خۆ
رابه‌گرن. که قسه‌ی به‌ر ئاوری له‌که‌س وهرنه‌گیرا و به
هه‌موو که‌س گو‌ترا ئه‌وه گو و ئه‌وه مه‌یدان، خۆ بوێر
کۆری مه‌یدان نین، چارنیه ده‌بی له‌به‌ر ده‌رچن. چاکه
ئه‌وه ده‌رخه‌ین و رونی بکه‌ینه‌وه که که‌نار که‌وتن له
ریزی شۆرشگێران به‌ر هه‌سێ به‌لام دڵ و کرده‌وه به‌پێی
توانا هه‌ر له گه‌ل شۆرش و شۆرشگێران بی پێی ناله‌ن
له‌به‌رده‌رچون، چونکه بو کرانی هه‌موو که‌س و
بوکران له هه‌موو هه‌ل و مه‌رجیکدا وه‌ک یه‌ک نین.
ده‌کری دڵ سۆزیکێ خۆبه‌خت گه‌ر هه‌ل و مه‌رجی
دریژه‌دان به‌ کاری ناو ریزی شۆرش نه‌بن.

کورتەتەیک له ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بزاین ک‌یی بۆ دهمری و ک‌ی پ‌یی دهمری؟

دیاره د‌لسۆز و به‌ئیمان و به‌باوهر و خهم خۆری گهل و
نیشتمان ههر بۆ شۆرش و ئامانجی دهمری و له پ‌یناوی
دا سه‌رومالی داده‌نی.

ئه‌وانه‌ی به شۆرش دهمرن خه‌یانه‌ت کارانن که ده‌چنه
ناوریزی دژمنه‌وه و کار بۆ دژمن ده‌کهن یان به
ده‌ستوری دژمن له ناو ریزی شۆرشدا دژایه‌تی شۆرش
و شۆرشگ‌گیران ده‌کهن ئه‌وانه به شۆرش دهمرن و
شۆرشیان بۆ ده‌ب‌یتته ژارو ده‌یان کوژی. شۆرش
ناپ‌ر‌یتسه‌وه و دوا‌یی نای‌ی چاری ئه‌و جوهره ناپاکانه ههر
ده‌کا دوا‌یی به رۆژگاری چه‌په‌لیان ده‌ه‌ینی.

سه‌رله‌نگی بۆ ئه‌وانه‌یه له‌گه‌ڵ نه‌فرینی جه‌ماوهر له
کاتیکدا سه‌ربه‌رسی و شانازی بۆ شۆرشگ‌گیر و
شه‌هیدانی ر‌یی ئازادیه.

کورتێک له ژبانهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشێک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بهراپهرینی تیکرایی و جهماوهریی نازادی وهدی دی!

ستهه لهسهه گهلی کورد له کوردستانی ئیران دا، شتیکی نیه که بکری وون کری یان به پهردهی چاولی قونجاندن دا پۆشری. گهلیکی که ماوهی شهست ههفتا ساڵه به گهرم خهبات دهکات وه لهوهپیشیش له رۆژگاری سهفهویهکان و دواي وانیش دا خهبات و موبارهزه ی بوه بهوپهری لیبیراویهوه. دژمنانیش لهسههکوت کردنیدا ئهوپهری بی رحمان بهکارهیناوه. کورده بادینی و سۆرانیهکانی رۆژاوی ئیران، ناوچهکانی مههاباد و ورمی که له نیشتمانی خۆیان دهکرکراون و به کهرو بار براونه خوراسان له رۆژهلاتی ئیران گهورهترین بهلگهیه لهسهه بی رحمی دژمنانی کورد لهگهڵ ئهوه میللهتهدا. خۆراگری ی حاکمهکانی موکری له "درباز" و برادۆستهکان له قهلاي "دمم" رونتین بهلگهیه لهسهه قارهمانی و لیبیراوی گهلی کوردله خهبات و موبارهزه، دژبه دژمنانی داگیرکردا. کاتیک له دواي نزیک به چوار چهرخ دهربهدهری کوردی رۆژاوی ئیران بو خوراسان دهبینی که چۆن لهسهههستی نهتهوايهتی و دژایهتی ستهمگهر و داگیرکهر ماون و سورن لهسهه

دژایهتی نیسکی پۆلکیوی شا عباسی گۆر به گۆر و جی دارانی، دهزانی که کوردانی زوو باو باپیری ئهوانهن ئهوانهی که دهستهو یهخهبون لهگهڵ ستهمی سهفهویهکان دا و لهو مبارهزه قارهمانانهیهدا فیداکاریان کرد، وه چهند کۆل نهدهرو لئیراو بوون. کاتیک که حماسهکانی دمدم و درباز دهخوینینهوه کاتیک که باسی لهشکره ناوازهکانی سارم خان و دهست زیرین موکوری و نازایهتیهکانیان دهخوینینهوه کاتی که باسی خانی لهپ زیرین و لهشکره کهی له قه لای دمدم دهخوینینهوه گوی بۆ بهیتی قه لای دمدم دهگرین موچورکه به لهشمان دادی، حماسه دهمان گری سهرشانی خۆمان دهبچرین بۆ مهیدانی خهبات. ورد دهبینهوه که ئای له کهیهوه گهلهکهمان خوینی لهبهر دهکی خوی دهرژی و خوینی پیسی دژمنی داگیرکه دهرژی؟ له کهیهوه پیلانی پئی دهگیری و له خاك و نیشتمانی خوی وهدهر دهندری؟ له کهیهوه داهاتی به تالان دهروا و وهلاتی لی ویران دهکری؟ واش له بهرامبهر پیلان دا ههر ویستاوه لهسهر نیشتمانی خوی خۆ به کوشت دها وه به ههموو توانای بهر له ویران بونی وهلاتی دهگری لهکهیهوه دهردهکری و کوشتاری لی دهکری بهلام نابهری، نه دژمن له دهست دریزی بۆ

کورتێک له ژباننامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شێک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

سه‌رکوردستان ده‌ست ده‌کێشێته‌وه نه‌ کورد له‌ فیداکاری
و خۆ به‌ گوشت دان و گوشتنی دژمن ماندوو ده‌بێ نه
دژمن کوردی پێ له‌ ره‌گ دێ و نه‌ کوردیش
سه‌رکه‌وتنی یه‌کجاری بۆ وه‌ده‌ست دێ. ده‌بینین که
کوردستان سه‌ری ئاسوده‌ی به‌ خۆیه‌وه نه‌دیوه به‌ ده‌ست
دژمنانی خوین مژموه وه‌ دژمنامیش نانێکی ره‌حه‌تیا
له‌ کوردستانی داگیرکراودا نه‌خواردوه به‌ ده‌ست ڕۆله
خه‌باتگێره‌کانی کوردستانه‌وه. دیاره ئه‌و دژمنانه واته
نه‌ته‌وه‌ی غالب و ده‌سه‌لات دار که زۆر له‌ میژه
ده‌سه‌لاتی وه‌لاتی ئێمه‌یان به‌ ده‌سته‌وه‌یه، ڕۆژێک به
ناوی ئێرانیگه‌ریه‌وه ڕۆژی به‌ ناوی یه‌کیه‌تی
ئێسلامیه‌وه ده‌سه‌لاتی خۆیا نیا ن به‌سه‌رمیلله‌تی کوردا
سه‌پاندوه فه‌ره‌هنگی گه‌له‌که‌مانیا ن ژیر پێ داوه
داهاتی ئێمه‌یان بۆ خۆیا ن وه‌ک گه‌زۆ و مازوو به
حه‌لال داواوه. به‌ گومانی پوچیا ن کوردستان به‌به‌شێکی
نه‌چپراوه له‌ وه‌لاتی خۆیا ن ده‌زانن وه‌ بزوتنه‌وه‌کانی
گه‌لی کورد له‌ خراپه‌کاری و یاغی گه‌ری له‌ به‌رامبه‌ر
ده‌سه‌لاتی مه‌شروع و ره‌وا داده‌نن. ئه‌وه‌یه که دژمنان
له‌ کوردستان و سه‌رکوتی میله‌تی کورد ده‌ست هه‌ل
ناگرن به‌ باوه‌ری پوچی سته‌م گه‌رانه‌یا ن، کورد به
ته‌جاوه‌زکارو دوور له‌ حه‌ق ده‌زانن و خه‌باتگێرا ن ناو

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

دهنێن خراب کار و چته. ستهم گهران و داگیرکهرانی
کوردستان، هینده له مێزه به ستهم گهری و داگیرکهری
له کوردستان دا، دین و دهچن له گومرایی دا نوqm بون
دهروی بیرکردنهوه و وردبونهوهیان نیه که بزنان
ئهوان نارهبان و خهبات گێرانی کوردستان و
راپهڕیوان لهسهر ڕی راستن ئهوهیه که داگیرکهران
و خوین مژان دهست له داگیرکهری ههڵ ناگرن و
دهست له ئیخهیی گهلی کورد ناکهنهوه. بهلام چیه که
گهلی کورد لهگهڵ ئهوه ههموو قارهمانیهی که له خوی
نیشان داوه لهگهڵ ئهوه ههموو شههیدهی که پێش کهشی
به شوڕش و خهبات و به چارهنوسی خوی کردوه، تا
ئێستێ سهرکهوتنی نهبوه و حقی رهواو چارهنوسی
خوی وهدهست نههیناوه؟ چونه که تا ئێستا حالی
ههربههوه خراپتر چوه و وهلاتی لی وێران ترهبوه و له
کاروانی تهمهدون و پێشکهوتن و شارستانیتهتی زیاتر
بهجی ماوه؟ چیه که دژمنهکانی له ستهم گهری دا پێیان
لی ههڵیناوهو سهرهڕویانهتر و بی دهربهستر،
لهسهرکوتی گهلی کورد خهریکن؟ بوچی واش خهبات
گێرانی گهلی کورد نابهن و ههه له موبارهزه دان؟
وهلامی نهبهزین له موبارهزه دیاره کاتیک کورد خوی
وهک میللهتیکی خاوهن نیشتمانی دیاری و خاوهن

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

میژوی کۆن ده‌ناسی، واش ده‌بینی له نیشتمانی خۆی دا
بئ ده‌سه‌لاته‌و چاره‌نوسی کۆیله‌یه‌یه. خه‌لك به داها‌تی
نیشتمانی نه‌وی پۆشته‌یه‌و تیره‌و خۆیشی برسی و
پرووت و په‌ج‌اله. دژمن به سوک و بئ با‌یی ده‌پروانیتتو
په‌فتاری له‌گه‌ل ده‌کا زیندانی له لاوی کورد ناخنیون و
دارمکانی ئیعدام ده‌میک له لاوی کورد چۆل نین. چۆن
ده‌کرئ لاوانی کورد کۆری خه‌بات چۆل که‌ن و
کاروانی شه‌هیدانیان بئسنیتته‌وه؟ هه‌ربۆیه کورانی
کورده‌واری ماندو نابن له موباره‌زه و خه‌بات وه
هه‌موو رۆژئ له مه‌یدانه‌کانی به‌ر به‌رمکانی دا گیان
به‌خت ده‌که‌ن و ژیان له دژمنانی داگیرکه‌ر تال ده‌که‌ن.
مه‌رجی دوا‌یی هاتنی موباره‌زه‌ی وان دژ به دژمنانی
سته‌م گه‌ری داگیرکه‌ر، ئازادی ی کوردستان و
پرزگاری گه‌لی کورده به‌لام که‌ی ئازادی کوردستان و
پرزگاری گه‌لی کورد دیته‌دی؟ هۆی چیه سه‌رکه‌وتنمان
تا ئیستا نه‌بوه‌و دژمن له کوردستان دوور نه‌که‌وتوته‌وه؟
ماوه‌ی چه‌ند سالی رابردوو که ئاوری خه‌باتی
کوردستان ئایساوه پێشمه‌رگه‌ی کوردستان له گیان
به‌خت کردن دریغی نه‌کردوه قاره‌مانیه‌تی بئوینه‌ی
نواندوه تو بله‌ی که به ته‌نیا جه‌نگی پێشمه‌رگه، ئازادی
کوردستان و پرزگاری گه‌لی کورد پێک بئ؟ ته‌ج‌ره‌به

کورتێک له ژباننامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌المه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ده‌ری خستوه که له پ‌ال خهباتی چه‌کدارانه‌ی پ‌یشمه‌رگه و ه‌یزی شو‌رشدا ر‌اپه‌رینی جه‌ماوه‌ر پ‌یویسته، ر‌اپه‌رینی جه‌ماوه‌ره که به‌رونی ده‌رده‌خا که ئه‌و گه‌له وه‌ک گه‌ل داوخوازی ئازادین و ده‌وری مانه‌وه بو دژمن له کوردستاندا نیه. ر‌اپه‌رینی جه‌ماوه‌ره که به جیهان ده‌گه‌ینی که نارازی له داگیرکه‌ر ته‌نیا حیزبێک و سازمانیکی خاوه‌ن ئامانجی تاییه‌ت نیهو به‌س به‌لکو نارازی له دژمن و له سته‌مه‌کانی میله‌ته‌ی کورده وه‌ک میله‌ت و تیکرای ئه‌و میله‌ته. تا ئه‌و حه‌ره‌که‌ی جه‌ماوه‌ریه نه‌بی دژمن خه‌ک به‌لایه‌ن گری خۆی، یان به بی ته‌فاوه‌ت ده‌زانئ و ده‌نوینئ. کاتیک پ‌یشمه‌رگه بجه‌نگئ و خه‌ک به ر‌اپه‌رین و مانگرتن لایه‌نگری پ‌یشمه‌رگه نه‌کا کوا ئه‌و بزوتنه‌وه ئه‌و شو‌رشه ئه‌و خه‌باته به بزوتنه‌وه و شو‌رش و خهباتی جه‌ماوه‌ری و گه‌لی کورد ده‌ناسرئ. راسته زۆربه‌ی خه‌ک له دله‌وه پ‌یشمه‌رگه‌ی خۆش ده‌وه‌ئ و خهبات و موباره‌زه‌که به خهبات و موباره‌زه‌ی خۆی ده‌زانئ وه له پ‌شتیوانی نه‌ینی به پ‌یشمه‌رگه دریغی ناکات. به‌لام کوا دژمن له "دل" شه‌رم ده‌کا وه‌کو دژمن به ده‌رون و ناو دل ده‌زانئ که ئه‌و خه‌که له‌گه‌ل ئه‌ونین و له‌گه‌ل شو‌رشن به تاییه‌ت کاتیک که خه‌ک پ‌شتیوانی و خزمه‌ت به

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سالهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

پیشمرگه، بهناچاری و بی دهسه لاتیان له راست
پیشمرگه لای دژمن پینه دهکن. کاتیکی جهماوهر لای
دژمن گوتی خزمهتەکم بو پیشمرگه له ترس و
ناچاریه نهک به ویستی دل، پشتیوانی به دلش که بی
به پوچ دهردهچی و دژمن گهل و میللهت به موخالیفی
خوی و پشتیوانی پیشمرگه نانسئ و شهرم لهو میللهته
ناکات و خوی به داگیرکهر و بیگانه و لهو میللهته
نایهته بهرچاو. ریئ چاره و موبارزه ی راستهقینه
ئهوهیه که جهماوهری کوردستانی ئیمه لهو رژیمه
خوین مژو گۆر په رهست و تالان چیه راپهرن دژمن
ناتوانئ به گژ گه لیکدا چی. خه لکی کوردستان نابئ له
دژمن شهرم بکا وه لئی بترسی ترسان له دژمن دژمن
چی دهکا. ئهرکه له سه ر شانی گه لی کورد که به
تیکرایی راپهرن ، وه پشتیوانی ئاشکرا و تیکرایی له
شۆرش و خه بات بکن. چه نده تاوانه، ئهوانه ی
خزمهت به پیشمرگه دهکن لای دژمن مه عزه رت
به بی دهسه لاتی و ناچاری بهیننه وه. ئه ی براو خوشکی
کورد: کاتیکی که پیشمرگهت به جیی مه ترسی دانا و
گوتت له ترسان یارمهتی دهم دهگهینئ که تو
پیشمرگهت خوش ناوئ و لئی دهترسی وهک له چهته
دهترسی و خوت و دژمنی داگیرکهرت له لاییک دانا و

کورتەیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

پیشمهرگت به جوئ له خۆت و به‌لکو به نه‌ویست دانا.
ده‌گه‌یینئ که تو به دژمن و به بونی له‌سهر خاکی
کوردستان رازی و رهنه‌یه‌کت نیه له‌وه که ئهو داگیر
که‌ره له لاوه راهاتوه و داهات به تالان ده‌با. براو
خوشکه کورده‌کان تاکه‌ی کورانی کورده‌وای بکوژرین
و خه‌لک به ئاشکرا و به‌بئ براوی پشتیوانیان لئ
نه‌کات؟ تاکه‌ی رهنجی ئهو لاوه عه‌زیزانه و خوینیان به
فیرو بروا؟ ئه‌ی خه‌لکی کوردستان پۆله‌کانی ئیوه بو
سه‌ربه‌ری و ئازادی ئیوه خه‌بات ده‌کمن ده‌نیوه‌ش
هاوبه‌ش بن بئ ترس و به ئاشکرا بو سه‌ربه‌ری
خۆتان و ئازادی کوردستان. ته‌نیا به خه‌باتی تیکرای
ئازادی وه‌دی دئ.

کورتێک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

رئ چاره‌سه‌ری گه‌لی کورد چیه ؟

میلله‌تی کورد له پێک هاتی رژیمی جمهوری تورکیه دا
کهوتونه مه‌یدانی له ناوچوون وه مه‌ترسی له ناوچوونی
یه‌کجاری نه‌و میلله‌ته له ئارادایه، وه‌گوتمان که
باوباپیره‌کانی ئیمه له به‌رامبه‌ر داگیر کرانه کاتیه‌کانی
کوردستان له‌لایهن ده‌سه‌لات داره بیگانه‌کانه‌وه، یان
داسه‌پاندنی فه‌رمان له لایهن شاهه‌نشا و قه‌راله‌کانی
ده‌ورو به‌روه راده‌هستان.

نه‌دچوونه ژیر باری سته‌مه‌وه، له‌گه‌ل نه‌وه‌شدا که
به‌ریوه‌به‌ری کوردستانیان به‌ده‌سته‌وه بوو، کوردستان
به‌ده‌ست کورده‌وه به‌ریوه‌ده‌برا. ئه‌ری ئیستی گه‌لی
کورد که‌مه‌ترسی له‌نیوچونی هه‌یه ری‌ی راستی
خه‌باتی دۆزیوه‌ته‌وه و پێیدا ده‌روا؟

مه‌سه‌له‌ی کوردستان و خه‌باتی میلله‌تی کورد، که
له‌سه‌ریانه، به‌لی وردبونه و به‌دی کردنی سازمانی
خه‌بات، له بلاوکراوه‌کانی سازمان و به‌رنامه‌کانی
رادیۆ ده‌نگی خه‌باتی کوردستان دا تا ئیستا ده‌یان جار
به‌ دریزی باسی لێوه‌کراوه وه ئیمه ئه‌مه‌رۆش ده‌مانه‌وی

کورتێک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

به شیوهیهکی کورت باسی لئ بکهین و بهرهمی
باسهکهمان دهرخهین که چارهسهری گهلی کورد چیه؟

خهلکی کوردستان که باری قورسی ستهمی نهتهوایهتی
ههڵ دهگرئ، لهو ستهمه دا ههموو جوره ستهمینکی
وهک ستهمی فهرهنگی و ئابووری و رۆحی و ئاینی
ههڵ دهگرئ، وه تا کوردستان له ژیر دهستی بیگانهدا
بمینی و چارهنوسی بهدهست بیگانانهوه بی ستهمی سهر
گهلی کورد لاناچی.

ستهمینک به ناوی ستهمی چینایهتی که خهلکی
کوردستانی لهبهری به ئازاربن له ئاراد نیه راسته که
هۆیی دواکهوتوویی بو خهلکی کوردستان ههیه، وه
راسته که بوونهوهری کوردستان به تالان دهروا، وه
راسته که خهلکی کوردستان له دهستکردی، لاوه کهلک
وهردهگرئ و خۆی ری دهستیکی بهرچاوی نیه بو
دروست کردن و بهرهم هینان وهبی کاری گهردان
دهکا، بهلام هۆکهی چیه؟

وهچی بۆته هۆی نهو ههموو کهم و کوری و
دهرنههینانه؟

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌اله‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئهری چه‌وساندنه‌وی ناوخۆ و یان بردانی زه‌وی و
زاری زۆر بو ده‌سته‌یکی رژی‌می دهره به‌گایه‌تی که
زه‌ممه‌ت کیش و جوتیارن بکروسی‌نیته‌وه به‌ره‌می
ره‌نجیان به تالان بیهن، یان ئه‌وه دراوسیکانی
کوردستانن که کوردستانیان ئه‌شغال کردوه و
چاره‌نوسی میله‌تی کوردیان به‌ده‌سته‌وه گرتوه و
کوردستانیان ویران کردوه، به‌ریان له خه‌لکی کورد
گرتوه له راست هه‌موو پیشکه‌وتنیک و به‌رنامه‌یکیان
به‌ده‌سته‌وه گرتوه که میله‌تی کورد له نیشتمانی خۆی
دهرکه‌ن و وه‌ک خیل‌اتی بی جی و بی ری بژین و که‌م و
زۆر به خۆوه ژیونه‌بن و دل هه‌ل که‌ندراو بن له
نیشتمان و به‌ر نوا و ئاماده‌ بن بو بارکردن و دهرکران
بو هه‌رگۆشه‌یک له دنیا که داگیرکه‌ران بیان‌هوی بویان
بکری؟

میله‌تی کورد ئه‌و راستیه‌ی زانیوه که زۆر له زوومه‌وه
میله‌تیک بووه خاوه‌نی نیشتمانی‌ک به‌ ناوی کوردستان
خاوه‌ن مه‌رزیکی دیاری کرا و ناسراو به‌لام بیگانه
چاوچنۆکه‌کان نیشتمانه‌که‌یان لی داگیر کردوه و
چاره‌نوسی دانیشتوانه خاوه‌نه له میژینه‌کانیان گرتوته
ده‌ستی خۆیان. هه‌روا ده‌زانی ری ی چاره

کورتەیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بزوتنه‌وهیه‌کی نه‌ته‌وه‌ی یه، که گه‌لی کورد هه‌موو
تییدا به‌شداربن، بزوتنه‌وهیه‌کی ئه‌م سه‌را و سه‌ری ی
کوردستان بی جیاوازی و دابه‌ش بوون، که
ئامانجه‌که‌ی رزگاری گه‌لی کورده و ئازادبوونی
کوردستانه وه‌که نۆه‌پۆکی ووشه‌ی (کوردستان) که
ولاتی کورده و ئی کوردانه به‌هینته‌جی.

ئوه تاقه ئامانجیکه که هه‌موو میله‌تی کورد به هه‌موو
بیرو باوه‌ریکی سیاسی و ئایینیوه له‌سه‌ری کۆده‌بیته‌وه
وه دوباره ئوه هه‌ده‌ف و ئامانجیکه که سه‌رنجی گه‌لی
کوردی بۆلای خۆیی پراکش‌اوه وه هه‌روه‌ک ده‌ردی
سته‌می نه‌ته‌واپه‌تیه‌ک له سه‌رشانی هه‌موو کوردیکه و
هه‌مووی له به‌ری به‌ نازارن.

پۆله‌کانی کوردستان پرسی راستی خۆیان دۆزیوه‌ته‌وه و
ولییان وون نابی مه‌گه‌ر بیان خه‌له‌تینن و به‌م لاو و
لایان دا به‌رن.

دانیشتوانی گرده زه‌وی به‌تایه‌بته‌ ئیرانیه‌کان ده‌زانن،
که بزوتنه‌وه‌ی کوردستان به‌چ پریازی‌کدا ده‌روا و بۆ
لای چ ئامانجیک ده‌چێ ئه‌و بزوتنه‌وه ئه‌م سه‌راو سه‌ری

کورتەیک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

و پان و به‌رین و نه‌پساوه که له کوردستان دا ده‌ی
بینین بۆ له هیچ جینگه ییکی تری ئیران دا نای بینین؟

ئهری خه‌باتی کوردستان ئهو کوردستانه‌ی که
کارخانه‌ییکی ههر تیانابین تا تایه‌تی ئهم و ئهو بی وه
له پیتی شای گۆرکراوه‌وه له 1343 بهم لاوه له
ده‌ره‌به‌گ و ده‌ره‌به‌گه‌یاتی هه‌والیک نیه خه‌باتی
چینایه‌تی؟ ئهری چه‌وساندنه‌وه له کوردستان دا
به‌شیه‌یک که هانده‌ری خه‌لکی کوردستان بۆ موباره‌زه
بی هه‌یه تا ناوی بنننن راپه‌رینی زهممه‌تکیشان؟

له ههر کوردیک پیرسی که بۆ خه‌لکی کوردستان
دانامرکین له هه‌موو چه‌رخ و رۆژگاریکدا و له
به‌رامبه‌ر ههر رژی‌میکدا راپه‌ریوه و به‌ره‌مه‌کانی ده‌کا
ده‌بی وه‌لامی چی بیت؟

ئهری ده‌لی موباره‌زه‌ی ته‌به‌قات و چینایه‌تی ده‌کا و
ده‌یه‌وی حکومه‌تی کارگه‌ری به‌نینه‌تی دی؟ یان ده‌لی
کورد له‌لایهن چاوچنۆک و ره‌گه‌زپه‌رسته و
هاوسیکانیه‌وه سته‌میان لی ده‌کرئ و تالان ده‌کرین و
چاره‌نوسیان به‌ده‌ست سته‌مگه‌رانه‌ویه و ده‌یانه‌وی وه‌ک

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمهکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

گهلانی ئازادی جیهان به ئازادی بژین و له
کروستنهوهی دراوسی داگیرکهرهکان رزگارین.

ئادهمیزادی تیگههشتوو چ دهردیکی ببی ههولێ دهرمانی
ئهو دهرده دهدا، گهلی کورد له بهرستهمی چینایهتی به
نازار نیه تا پهله قازه بو رزگار بوونی خویی لهوه بکا.

تهنیا خهباتیک که ههموو خهلی کوردستان له خویی
دهئالینێ وهک بستهی ئاش له دهوری خویان دهگیرێ
خهباتی نهتهواپهتیه که ئامانجی رزگاریی خهلی
کوردستانه له ستهمی بیگانان.

وهکهوتنه دوی ئهم و ئهو جوێ له ئیک بلابوونی
ریزی رۆلهکانی کورد له کارخستنی هیزهکانی
کوردستان له برینی بیابانی بی رێ دا و وه ههل و
دهرهفت دان به بیگانه داگیرکهرهکان که بار بدۆزنهوه
بو ئهوه له پهنجیرهوه زو بینهوه، که له دهرگاوه دهریان
کردن، چی تر ههیه؟

ئهرخهیان به که ئهوانن ناتوانن له بیرى رزگاریی
گهلی کورد دا بن.

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشینک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

شۆرش و راپهرینی گهلان چ له بهرامبهر
سته مگهرانی ناوخوا و چ له بهرامبهر داگیرکهرانی
دهروهه به مه بهستی لا بردنی ستهم و کورت کردنی
دهستی زور داران له سته مگهر و پاشان دابین کردنی
خوشگوزهرانی و ناسوده ی بو تیکرای خه لکه:

شۆرش بریتیه له راپهرینی ئازادی خوازان و حهق
پرستانێ میلیه تیک یان وه لاتیک که به بهخت کردنی
گیانی خویان به خته وه ری میلیهت فه راهم دینن و
ئامانجیکیان نیه جوئ له ئازاد بوونی خه لک له باری
گرانی چهوساندنه وه و خوین مژین له کاتی موباره وه
دا ههتا بکری له تیکۆشان له ری ناسوده یی و پاراستنی
گیان و مال و ناموسی و حیشمه تی خه لک کورت نابین،
وه کرده وه یان له بهرنامه کانیان که له پیش دا چندرا و
جوئ نابیته وه.

به کورتی له ههچ هه ل و مه رجیکدا ئامانجی دیاری
کراویان لی وون نابی.

گه لی کورد به تیکراییی زور له میژه که له ژیر باری
قورسی مل هورانی دهره وه دهنالینن و به هوی
داگیرکردنی کوردستانه وه تالی هه موو جو ره سته میکی

کورتێک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سالهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

چیشتهوه، ستهمی چینایهتی و ستهمی ئابوری و ستهمی
فهرهنگی و ستهمی ئاینی و ئهو ههموو ستهمانههی
چیشتهوه.

نیشتیمان خوشهویستی و یران کراوه خهڵکهکهی
کردستان به دوا کهوتوویی رادهبوین، به درێژایی
میژوو گهلی راپهرین بوه شۆرشێ کردووه خویی
بهخت کردووه قوربانی داوه سهرکهوتنی بووه و
تیکشکاو بهلام سهر له نوێ خهباتی دهست پێ
کردۆتهوه و نهبهزیوه. ئهو خهبات و سهر له نوێ
خهباته به مهبهستی ئازاوگێری یان خوین رشتن یان
خولیا ئینسان کوشتن نهبووه بهلکو مهبهستی رزگار
بوون له دهست ستهمی چهند قات و دهست خستنی مافی
چارهنوس درێژهی به موبارهزهی بی وچانی خویی
داوه.

ئهگەر به هویی بههویی پیلانی داگیر کهرانه
هاوپهیمانهکانیان سهرکهوتنیان نهبووبی ههمدیسان له
گهیشتن به ئامانجی پیرۆزیان هیوا بر نهبوون. خهڵکی
کوردستان له ههرههێک دا راپهریون تا چۆلهچرای
خهباتیان نه کوژیتهوه وه ناهومیدی ریی نهکهوینته
دلێان، دهبینین که له راپهرینی خهڵکهکانی ئێران له

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

سالی 1358 دا خهلكی كوردستان هاوشان لهگهڵ
خهلكهكانی تری ئێران راپهرین وقوربانیان دا وه له خو
بهخت كردن خوایان نه پاراست، ئهوش تهنیا به
مهبهستی رزگاربوون له رژیمی شایهتی نهبوو بهلكو
مهبهست گهیشتن به ئامانجی له میژینهی گهلی كورد بو
كه بریتیه له بهدئ هاتنی مافی رهوای نهتهوایهتی و
رزگاری له دهست تالان چیان و چهوسینهوه.

گهلی كورد و پێشمهرگهكانی كوردستان چاك لهوه
تیگهیشتون كه دواكهوتووپی بهرهمی داگیركهرانی
كوردستان له لایهن داگیركهرانهوه بهرهمی نا
دلسۆزیتی بهرئوبهرانی كوردستانه نهك ئهوانیش
داگیركهرهكانن. داگیركهرانی كوردستان له پێشكهوتن
و خوشی گهلی كورد دله لهزهیانه كه نهوهك بتوانن به
شێوهیهکی رێك و پێك و نهپساوه راپهرین دهست پێ
بکهن دهترسن كه به خو بژیوبن، ههربۆیه گهماروی
گهلی كود دهن له باری ئابوری و فرههنگی و
سهربازیهوه جا بۆیه پێشمهرگهی بهراستی كوردستان
ههول دهن بۆ پێشكهوتن و خوشی و ئاسودهیی خهلكی
كوردستان، دهیانهوئ باری ئابوری و فرههنگی و
كۆمه لایهتیان بهرمو باشتتر بروا وه به هیچ جورێك بهر

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سالهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

له یارمهتی ئاوادان کردنهوه و ده‌رمان و که‌لکی تر
ناگرن.

سازمانی خهبات له سه‌ره‌تایی خهباتی کوردستان دا
تانیستا هیچ به‌ر و به‌رنوایی کۆمه‌لی له ناو نه‌بردوه
ته‌نانه‌ت به‌هه‌موو توانایی پاراستی و به‌ری له هیچ
که‌لکی کۆمه‌لایه‌تی نه‌گرتوه. هه‌ول و ریی سازمانی
خهبات له‌و باره‌وه ئه‌وه‌یه که شۆرشێ کوردستان بۆ
به‌دی هینانی خۆشیه‌کی زیاتر بۆ گه‌لی کورد، وه‌ هه‌ر
که‌لکی دژمن به‌و گه‌له‌ سته‌م لێ کراوه‌ی بگه‌یه‌نین
سازمانی به‌ری لێ ناگرێ

با له‌ په‌نای ئه‌وه‌ش دا بیه‌وی به‌ره‌می سیاسی لێ
وه‌رگرێ وه‌بیه‌وی له‌و باره‌وه خه‌لکی کوردستان
راکێشێ بۆ لای خۆی چونکه ئی‌مه‌ دانیانین که خه‌لکی
کوردستان زیانی دژمنانی داگیرکهری کوردستانی بۆ
گه‌لی کورد رونه‌و دژمنه‌کانی کوردستان ناتوانن
نیوه‌رۆکی خۆیان له‌ خه‌ک وه‌شارن.

پێویسته زه‌روریه‌کانی خه‌ک شتێک نیه که چشیا‌ن لێ
بکری وه‌ حیزبه‌کان و سازمانه‌ سیاسیه‌کان که ناتوانن
شان ژیر ئه‌و ئه‌رکه‌ دهن چۆن ده‌کری خه‌لکی له‌ ته‌نگ

کورتێک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شێک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

و چه‌لمه‌می نه‌بونی‌دا به‌ری بکه‌ن و نه‌هێلن ئه‌و که‌ئاکانه
له دژمن وه‌رگرن. دیاره وه‌ک گوتمان دژمنانی کورد له
تیر و ته‌سه‌لی و پێش کهوتنی کورد ده‌ترسن وه تا
بۆیان بکری نه‌هێلن ته‌واو تیربن و ئه‌وی ده‌شی که‌ن
زۆر که‌م و کوره به‌لام موییکیش له به‌راز که‌م بینه‌وه
هه‌ر باشه.

سازمانی خه‌بات له تیبینی ئه‌وانه‌ی که گوتمان به
ته‌واوی ته‌شکیلات و پێشمه‌رگه‌کانی خۆیی ده‌ستور ده‌دا
که له هه‌یج جیگه‌ئێک و له هه‌یج هه‌ل و مه‌رجێکدا به‌ر له
به‌رپرسیانی جیهادی سازنده‌گی و به‌داشت و برق
نه‌گرن که خه‌ریکی ئه‌رکه‌کانی کۆمه‌لایه‌تین کاتێک
ده‌توانن به‌ریان لێ بگرن که خه‌ریکی کاری نیزامی
وه‌ک پایه‌گا و سه‌نگه‌ر و سه‌رباز خانه دروست کردن
بن ئه‌و ده‌مه به‌چاوی سه‌ربازی که له به‌رنامه‌ی جه‌نگ دا
ته‌ماشای ده‌کری و به‌ر گرتنیان ته‌نانه‌ت گرتنی
به‌رپرسه‌کان و داگیرکردنی که‌ل و په‌ل و ماشینی
کاره‌کانیان به کاریکی شو‌رشگیرانه و کرده‌وه‌ییکی
خه‌باتکارانه ده‌ناسری.

کورتەیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئه‌بیت ئیستی که مه‌ترسی بئگومانی له ناوچوونی یه‌ججاری کورد هه‌یه بئیی کورد رینگای راستی خه‌باتیان دۆزیبته‌وه ؟

هه‌روه‌ک ده‌زانن میلله‌تی کورد چه‌ند هه‌زار س‌اله که له
نیشتمانی ئیستای خۆی دا ده‌ژی وه‌ک گه‌لانی تری
جیهان ده‌یان جار به‌ر په‌لاماری هه‌رشیی بئگانه
که‌وتوو و نیشتمانه‌که‌ی که‌م و زۆر داگیرکراوه
هه‌مووجاریک ئه‌و میلله‌ته به‌پیی سروشتی ئینسانی و
به‌پیی تایه‌به‌تیه ره‌گه‌زیه‌کانی خۆی، به‌مه‌به‌ستی
لابردنی سته‌م و راوانی له قه‌رای نیشتمانه‌که‌ی و
برینی ده‌ستی ده‌ست درێژان وه راگرتنی خۆی وه‌ک
گه‌لیک و درێژده‌دان به ژبانی پرشانازی و سه‌ربه‌ری
و بۆ پێک هینانی خۆشی و به‌خته‌وه‌ری و سازانی هه‌ل
و مه‌رجی و تیچوی ژبان، تاوی داوته به‌ربه‌رمکانی
سته‌مگه‌ران و داگیرکهران، وه به‌وپه‌ری له خۆ
بورده‌وه بۆ رزگاریی وه‌لات و نازادی خۆیی
به‌ربه‌رمکانیی دۆژمنانی کردوو و له بونی خۆی وه‌ک
یه‌ک میله‌ت دیفاعی کردوو.

تا جه‌نگی جیهانی یه‌که‌م گه‌لی کورد له وه‌لاتی خۆیدا
به شیوه‌ی خودمختاری یانی بچکۆله و گه‌وره

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

به‌په‌یه‌ری کوردستانی به‌ده‌سته‌وه بووه و ته‌واویک به
سه‌ربه‌زی ژیاوه. تا دوا‌ی جه‌نگی یه‌که‌می جیهان
به‌نامه‌یک به‌مه‌به‌ستی توانده‌وه‌ی گه‌لی کورد له ناو
گه‌لانی دراوسی دا له ئارادا نه‌بوو.

ئهم به‌نامه فاشیست و په‌گه‌ز په‌رستی و سته‌مگه‌رانه
سته‌فا کمال پاشا ناسرا و به ئه‌تاترک په‌یه‌ری په‌گه‌ز
په‌رسته‌کان و تاوانباره‌کانی تورکیه دای نا، وه ئهم
دروشمی شه‌یتانیه که ئه‌تاتورک له وه‌لاتیک دا ده‌ژین که
ترک نه‌بێ که‌سی تری تیا نه‌یه، وه‌ک بنه‌ره‌تیک سیاسه‌تی
په‌گه‌ز په‌رستی تورک و توانده‌وه‌ی نه‌ته‌وه‌کانی تری
ئهم وه‌لاته به په‌گه‌ز په‌رسته‌کانی تورکیه راگه‌یانده بو
وه‌دی هینانی ئهو دروشمه له‌عه‌تیه که رابه‌ری
فاشیسته‌کانی تورکیه هه‌لی دابوو کورده‌کان و
ئهرمه‌نیه‌کان خسته ژیر زه‌بر و زه‌نگی خۆیان وه
زۆریان بو هینان که خۆ بکه‌نه تورک یان وه‌لات به‌جی
به‌یڵن وه به‌تایه‌به‌ت نابێ ناویک له کورد بێ و
وه‌به‌کورده‌کان ده‌بێ بگوتری ترکی کپوی، کۆماری
تازه پیاکه‌وتووی تورکیه له سه‌ره‌تایی پیک هاتنیه‌وه
به‌رابه‌رایه‌تی ئه‌تا تورک هه‌موو ده‌سه‌لاتی خۆی بو
توانده‌وه‌ی گه‌لی کورد و له ناو‌بردنی شوین و په‌رسمی

کورتێک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

نه‌ته‌وایه‌تی و زمان و فهره‌نگی به‌کار ده‌هینا وه له
ده‌رکردنی کوردان به‌شێوه‌یه‌کی پان و به‌رینه‌وه بگره‌ تا
قه‌ده‌غهی خویندن و نوسین و قسه‌کردن به‌ زمانی
کوردی ده‌ستی نه‌ه‌یشت.

هاو شان و هاوکات له‌گه‌ڵ کارمکانی ئه‌تا تورک هه‌ر
ئهو به‌رنامه به‌لام که‌م ته‌وژمتر له ئیرانیش ده‌ست پێ
کرا هه‌ر چه‌ند ئهو به‌رنامه‌یه وه سیاسه‌ت وه‌حشیانه و
سته‌مگه‌ریه به‌ هویی خزانی هیزی منفقین بو ناو ئیران
له جه‌نگی دووه‌می جیهاندا راوه‌ستا به‌لام له‌تورکیه‌دا
و رۆژ له‌گه‌ڵ رۆژ به‌ه‌یزتر ده‌بوو ئیستیش هه‌ر
دریژه‌ی هه‌یه، پاشان ئهو به‌رنامه‌یه له عێراق و
سوریاش ده‌ست پێ کرا هه‌رچه‌ند له عێراق دا تا
ئهندازه‌ئیک بوونی گه‌لی کورد وه‌ک گه‌لێک دانی پێدا
هینراوه به‌لام له سوریه‌دا به‌ریبه‌ری نه‌ته‌وه‌کوردیکی
شیعه‌ی دیرزوری به‌ناوی حافز ئه‌سد ته‌واوی
کورده‌کان له نیشتمانی باو باپیرای خویان ده‌رکراوون
وه به بیگانیه‌یان داده‌نن وه ته‌نانه‌ت پێناسه‌ی
سوریه‌شیان ناده‌نی و وه‌ک بیگانانیا‌ن ره‌فتار له‌گه‌ڵ
ده‌کن.

کورتێک له ژبانهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشێک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

براو خوشکه خۆشویستهکان باو باپیرهکانمان که
مهترسی له ناوچوونی گهلی کوردیان نهبوو وه تا
ئهنزاههئیک دهسهلاتی کوردستانیان بهدهستهوه بوو له
بهرامبهر مل هوری بیگانان و داگیرکردنی کاتی
کوردستان و فهрман سهپاندنی قهرالهکان و دهسهلات
داره گهورهکانی دراوسی دا دهوهستانهوه و
بهربههکانیان دهکرد وه بۆ پاراستنی نیشتیان و
دارایی و شهرف و کهرامتی خویان له هیچ شتیکی
دهستیان نهدهگیراوه.

ئهوش له کاتیکیدا که کوردستان ههر بهدهست
کوردهکان خویان بهریوه دهبرا و بهریوهبهری
کوردستان بهدهست میرهکانهوه بوو یا هیندی له
دهسهلاته کوردهکان سهر به دهسهلاتداره گهورهکانی
دهوروبهری خاکی کوردهوش بوین.

بهلام ئیستی که مهترسی له ناوچوونی یهکجاری گهلی
کورد وه لهناو چوونی ههتا ههتایهی ناوی کورد و
کوردستان له ئارادایه چۆن دهکری که گهلی کورد له
خهبات و بۆرزگاری خویی و نیشتیمانهکهی سستی بکا
یان ههلوئیستی؟

کورتێک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

پیش دابهشکردنی کوردستان وه دوایش کورد له ههموو
دهرفهتیک دا دژی دهسهلات پهستهکانی دهرهوه
راپهريون و شان بهشانی خهباتی سیاسی خهباتی
چهکداريشيان کردوه و زهرپهري کاریگهريان له
دژمنانی کوردستان داوه و زور سهرکهوتنیان بوه.

بهلام بههوی ئهوه که تهواوی کورد و ناوچهکانی له
پاراستنی نیشتمانی خوشهويست و دژی لاوهکیان شان
به شان و هاودهنگ نهبوون و دهسهلاتی دژمنانی
بهسهر دهسهلاتی خهباتگیرانی کوردستان دا بووه
دژمنی دهست دریزی گهر له ههموو زهمانیك دا له
دهستهيك کوردی خوڤروش و خو دۆرین به دژی
خهباتگیرهکان کهلکی وهرگرتوه له ئهجامدا
راپهرينهکه تیک شکاوه ،لهگهل ئهوهشدا دوباره خهبات
له لاتیکی ترهوه سهري ههل داوه وه بهشیوهیهکی تازهتر
خویی نواندوه.

موبارزهکان که نهش گهیشتهنه ئاکامی خویان که
رزگاری گهلی کورده ،خهباته پهیتا پهیتاکان یهک
لهدوای یهک خویی به شیوهی راپهرينیك و خهباتیکی
نهچراوه نواندووه و گهیاندووویهتی که ئهم نهتهوه
(کورد) له بهرامبهر ستهمگهران و داگیرکهراندا سهر

کورتەیک له ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

دانانه‌وینن، وه کوردستان له به‌رامبه‌ر ده‌سه‌لات دارانی
ره‌گه‌ز په‌رست و داگیرکه‌ر و چه‌وسینه‌وان و بوته
سه‌رچه‌وه‌ی شی‌واوی و ده‌ردی سه‌ری بو‌یان.

خه‌باتی می‌لله‌تی کورد به‌ درێژایی چه‌رخانی ر‌ابوردو
به‌ئاکامی خۆی که‌ ر‌زگاری یه‌کجاری گه‌لی کورده و
نازاد بوونی نیشتمانی پان و به‌رینی کوردستانه له
چنگ بیگانان، نه‌گه‌یشتوووه که‌ چاره‌نوسی خۆیی به
ده‌ستی خۆیی دیاری بکری و بو پ‌نیشکه‌وتنی خۆیی و
ئاوه‌دان کردنه‌وه‌ی کوردستان بی‌ که‌ند و کۆسپ و تی
بکۆشی وه نه‌هیلی می‌لله‌تی کورد له کاروانی گه‌لانی
پ‌نیشکه‌وتوو له‌وه زیاتر به‌جی بمینی.

به‌لام واش له مه‌ترسی گه‌وره که‌ له ناوچه‌وونی می‌لله‌تی
کورده و ره‌ش بوونه‌وه‌ی نه‌خشی کوردستانه له سه‌ر
نه‌خشه‌ی جو‌غرافیای جیهان.

تا په‌یا بوونی سیاسه‌تی نویی د‌وای جه‌نگی دووه‌می
جیهانی له ناوچه‌ی ر‌وژه‌ه‌لاتی ناوه‌راست دا نه
ده‌ترساین ئه‌و په‌ریه‌که‌ی ئه‌وه‌بوو که‌ کوردستان
هه‌مووی به‌ده‌سه‌لاتیکی سه‌ربه‌خۆ به‌ریوه نه‌ده‌چو وه
به‌شیوه‌ئیکی چه‌ند به‌شی به‌ده‌ست ده‌سه‌لاتداره زل

کورتێک له ژباننامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

وچوکه‌کانی کوردهوه بوو وه ئی کوردان بوو به‌لام
به‌بی یه‌کیتی و سه‌رله هه‌ندایه‌کی.

((ئهری ئیستی که مه‌ترسی بی گومانی له ناوچوونی
یه‌کجاری کورد هه‌یه به‌ی کورد ریگای راستی
خه‌باتیان دوزیبینته‌وه و پیندا برۆن؟))

داهاتوی کۆماری ئیسلامی ئیران!

خومه‌ینی له رۆژگارانی به‌ر به‌ره‌کانی رژیمی
حه‌مه‌ره‌زا تا سه‌رکه‌نتی شۆرشێ گه‌لانی ئیران به‌سه‌ر
رژیمی شایه‌تیدا، به ئینسانیکی سه‌رسه‌خت و دژمنی له
ئاشتی نه‌هاتوی رژیمی شایه‌تی و به‌تایبه‌ت بنه‌مه‌اله‌ی
په‌له‌هوی ناوبراو. هه‌رئه‌وه‌ش بوو به‌هۆی ئه‌وه که له
رۆژگارانی سه‌خت بونی دژایه‌تی ئیوان ئاخوندان و
رژیم دا شا خومه‌ینی به‌چاو ئه‌نگاوت و به‌ماکی
ئیختلافی زانی وله ئیران ده‌ری کرد. دیاره ئه‌و
رۆژگارانه که خه‌لکی ئیران له شا و ده‌مه‌خاله‌تی ئه‌مریکا
له ئیران زۆر نارازی بون وه‌هرکه‌س موخالیفه‌تی

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سالهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

رژیمی بکردایه خو شهویست دهبو و تا توندتر بوایه
ئهو کسه چاکتر له دلان جیپی خوی ده کردهوه.
خومەینی له نهجەف له پەنای قەبری موغیری کوری
شوعبەیی سەقەفیدا که به قەبری حەزرتی عەلی دەناسن
دانیشت و لەو جیگهوه و له پەنای ئەو گۆره سەنگەری
له شا گرت. موخالیفانی شاو هاو پەیهیمانیەتی ئەمریکا
هەر دەهات به هیزتر دەبون و رژیمی شایەتی له بەر
چاوان قیزاوبیزراوتر دەبوو. ئاخوندیش له بەره گرتن له
بەرامبەر شاو ئەمریکا دا نفوزی ناوجەماوەریان پەرهی
دەستاند. تا له هاوینی 1357 دا دژایەتی خەلک و شا،
دژایەتی حەوزەیی عیلمیه و شا بهو پەری توندی گەشت
و راپەڕینی ئاشکرا له هەمو جیگهکی ئێران دەستی
پێکرد. کوردستانی ئێمەش بهشیوهیکی بەرچاو لهو
راپەڕیندا ئەرکی خوی به جیهنا. تا له پاییزی 1357
خومەینی چوه پاریس و لهوێرا رابەراییەتی ئاخوندانی
کرد و زۆری به لێنی خوش و بهتانی به گەلانی ئێران
دا. خومەینی له وتوێژیکدا که 6 ی مانگی خەزەلۆهری
1357 له گەل هەوالدەری ئاسۆشیدیت پریس له پاریس
کردی گوتی ئارەزوی شەخسی من و وهزعی تەمەن و
چۆنیەتی لەش ساغیم، ئیجازه نادات که دواي روخانی
شا بتوانم نهخشم له بهر یوهبەری وولات هەبیت. دوباره

کورتەڤک له ژباننامەى ماموستا شىخ جەلالى حسىنى و
بەشىنک له وتارمکانى سألەکانى 1985 تا 1994 ى زابىنى

رۆژى دواىى لهگەل یونایتید پریس هەرله پارىس گوتى
من ناتوانم حکومت بکەم. له رۆژى 25 ى رەزبەر له
وتویژنیک لهگەل گاردیەنى ئینگلیسى له پارىس گوتى
من بو خۆم نامەهوى دەسلالت یان حکومت به
دەستەوه بگرم. نه هیچ پلەو پۆستیک وەردەگرم، بەلکو
هەر وەك زوو خەریكى رینوینى دەبم. واتە هەر به
ئەركى دەرسى وفتوا ئیكتیفا دەكات. هەر ئەو خومەینیە
لهگەل هەوالدەرى فرانس پریس له پارىس له
خەزەلۆەرى 1357 گوتى رژیمی ئیسلامى به ئیستبداد
پنک نایەت. هەروا له وتویژنیک لهگەل تەلەفزیونی
فەرانسە له پارىس له 6 ى خەزەلۆەرى 1357 گوتى
ئیمە دەمانهوى دواکەوتوى لەنیو بەرین. بزوتنەوى
ئیمە بزوتنیکى پینشکەوتنخوازانیە. هەروا له وتویژنیک
لهگەل رۆژنامەى پایزە سەرا له رۆژى 11 ى
خەزەلۆەرى 1357 گوتى له حکومتى ئیسلامى ئیراندا
نوسراو نازادە له بەیانى هەر روداویک و نازادى
ئەحزاب دەبیت و خەك نازادن. هەر له وتویژنیک لهگەل
موجەلەى ئیشپیکل ى ئەلمانى له پارىس دەلێت
جامیعیەى داهاتوى ئیمە، کۆمەلگایكى نازاد دەبیت و
هەمو ریشەیکى زور و دەم بەستن لەو جامیعیەى ئیمە
هەلەكەندریت. بەتایبەت ئەم قسەى خومەینی کە لهگەل

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

تەله‌فیزیونی ئەمریکا له پاریس کردی، سەرئەجی
خەڵکی لەستەم بیزاری بۆ لای خۆ راکێشا که گوتی
دوای رۆشتنی شا ئارامی دەگەریتەوه بۆ ئێران. یان که
له 24 ی خەزەلۆهر له‌گەڵ موجه‌له‌ی ئینگلیسی ویکی
مه‌گەزیندا له پاریس گوتی ئەگەر شا بپروات ئێران ئارام
دەبیتەوه وه‌موو توانای ئێران بۆ ئاوه‌دان کردنه‌وه‌ی
وێرانهمکانی رۆژگاری شا به‌کار ده‌هیندریت. خومه‌ینی
له پاریسه‌وه ئەو به‌ئێنیه‌ خوش و دلخۆش‌که‌رانه‌ی به
خەڵکی له شا بیزاری ئێران دا و خەڵکی ئێران که زۆر
له میژ بو له‌ده‌ست رژیمی شا و بنه‌م‌اله‌ی په‌له‌وه‌ی
خوینی جگه‌ری ده‌خوارد راپه‌رینیکی ئاوا به‌رینی دژی
ئەو رژیمه‌ بۆ پیکه‌اتبوو و ده‌یدی که ئاخوند وحه‌وزه‌ی
عیلمیه‌که زۆربه‌ی دانیشتوانی ئێران که شیعه‌ن و به
دوایانه‌وه‌ن، رابه‌رایه‌تی خومه‌ینی له راپه‌رینه‌دا بۆ
دروست ببوو و ئەو به‌ئێنیه‌ ئازادی دهر و دلخۆش
که‌رانه‌ی خومه‌ینی هیوای به‌سه‌رکوتن و به‌ به‌ره‌می
ئینقلابی دوای سه‌رکه‌وتن له دلی خەڵکانی ئێراندا پێک
هینابوو. ئەوه بو که دوای رۆشتنی شا خەڵکی ئێران
چاوه‌روانی گه‌رانه‌وه‌ی ئەو رابه‌ره‌ خوش به‌ئێنه‌ بون
که له‌گەڵ گه‌رانه‌وه‌ی به‌ونفوزی که‌لیمه‌وه‌که هه‌یه‌تی
پاریزگاری له ئێراندا بکاو پاریزگاری له هه‌لبژاردنی

کورتێک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئازاد بۆهه‌لبژاردنی به‌رپوه‌به‌رایه‌نی ولات ب‌کاو وه‌ک بۆ
خۆی گوتویه‌تی له‌ولات دانیشی و لایه‌نگری خه‌لك
ب‌کات و ده‌خ‌الته‌ له‌ کاروباری ولات دا وه‌ک ره‌ئیس
و پ‌رابه‌ر نه‌کات. ئیمام بی وه‌مه‌یشه لای خه‌لك بی
وته‌ره‌ف حیساب نه‌بی له به‌رامبه‌ر خه‌لكدا. ئه‌و
ئیمامه‌ی که له پ‌اریس له‌3 ی خه‌زله‌وه‌ری 1357 به
هه‌والده‌ری فرانس پ‌ریسی ده‌گوت لێپ‌رسراوانی
رۆحانی شیعه‌ نایانه‌وی بۆ خۆیان له ئێراندا حکومه‌ت
ب‌کن وه‌ر له 4 ی خه‌زله‌وه‌ری 1357 دا به
هه‌والنێری رۆیتتیزی ده‌گوت له ئێرانی ئیسلامیدا
عوله‌ما خۆیان حکومه‌ت ناکه‌ن وته‌نیا چاودێری
و پ‌رینۆینی به‌رپوه‌به‌رانی کاروبار ده‌که‌ن، حکومه‌تی
ولات له هه‌موو پ‌له‌یکدا له ژیرچاودێری و به‌راوردو
ره‌خنه‌ی جه‌ماوه‌ردا ده‌بیت، ئه‌و ئیمامه که ئه‌وه‌هه‌مو
به‌لێنیه‌و ئه‌و ب‌ریاره‌ی بۆ چۆنیه‌تی وچ که‌س بونی
به‌رپوه‌به‌رانی ولات ده‌کرد وه‌لی فه‌قیی به‌سه‌ر هه‌مو
ولات و ئورگانه‌کانی به‌رپوه‌به‌ری ولات و به‌ پ‌یچه‌وانه‌ی
به‌لێنی ئازادی وه‌هه‌لبژاردنی ئازاد، دیکتاتۆری
وخه‌فه‌قان جیگ‌ری به‌کاره‌ینانی عه‌قل و مه‌نتق بوو.
هه‌رخومه‌ینی له‌6 ی جۆزه‌ردانی 1360 دا له یه‌ک
که‌وتنێک له‌گه‌ڵ نوینه‌رانی به‌ناو مه‌جلیسی شو‌رشی

کورتێک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئیسلامیدا گوتی ئەوه میللت ههیهو ئەوهش رۆحانی
ههیه. ئەوه بزانی له ههر جیگهییك لهم ولاتهدا تهنیا
رۆحانیهت دهتوتتی کاران بهرنه پێش، ئەو تهعهسوبه
نهکن رۆحانیهت بخهنه لاره. ئاخو ئیوه له ماوهی
چهند سالدا چ کاریکتان کردوه بۆ ئەم ولاته که ئیستی
دهلێن رۆحانی نابێ سهرچاوهی کاران بن، ئەگهر ئەم
تایفه لهسهر کار نهمنین ناونیشانیك له ئیسلام
نامینیتهوه. ههروا خومهینی له دانان ولابردنی بنی
سهدریش توشی درۆ وزیدی نهقیز گوتن بو. له رۆژی
یهکهمی خاکهلیوهی 1359دا حوکمی بۆ بنی سهدر
نوسی بهم شیوه جهنابی بنی سهدر!

بهنوینهری لهلایهن منهوه کرا به فرماندهی ههمو
هیزهکانی ئێران وههه کەس له ههر پلهیکدا بیت دهبیت
پشتیوانی بکات. ههروا له یهککهوتنیکدا لهگهڵ
ئوستاندارمکانی ئێران له 18 ی سهرمارهزی 1359 دا
دهلیت ئیسلام حکومهتی خزمهته. ئەوه خهڵک بون
حکومهتیان پیکهینا. ئەوه خهڵک بون کوا ئەو سهروک
کوماره بهنی سهدریان کرده سهروک کۆمار. خهڵکی
کوچهو بازار بهنی سهدریان له پاريسهوه هیناوهو لێره
کردیانه سهروک کۆمار لهبهر ئەوه که موسولمانه،

کورتەئیک له ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌له‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

له‌بهر ئه‌وه که ئیمانداره، له‌بهر ئه‌وه که خزمه‌تگوزاره.
به‌لام هه‌ر ئه‌م خومه‌ینی به‌ریه‌ک کهوتنیک له‌گه‌ل
ئه‌فسه‌ران و خاوه‌ن پله‌کانی شاره‌وانی له‌ جه‌ماران
گوتی ئه‌م بنی سه‌دره له‌ سه‌ره‌تاوه ئیدیعیای ده‌کرده
ئیمه موسولمانین وبۆ ئیسلام چی وچی ده‌که‌ین، من
هه‌ر له‌ سه‌ره‌تاوه دهمزانی درۆ ده‌کات پاشان ده‌یگوت
که ئیمه موخالیفی ئه‌مریکاین، ئه‌وه‌ش ده‌رکه‌وت درۆ
بو. زۆر قسه‌ی کرد سه‌باره‌ت به‌ بنی سه‌در و خومه‌ینی
کاری خوی له‌سه‌ر درۆ دانه‌وه به‌هۆی پێشونه‌ی
دژمنایه‌تی له‌گه‌ل بنه‌ماله‌ی په‌له‌هوی و پیه‌هل خویندنی
ناخوندان، جه‌ماوه‌ری خاوه‌ن ته‌عه‌سوبی شیعه باوه‌ریان
پیی بوو. ئه‌و درۆ گه‌ش ورونانه‌ی لئ روکه‌وتن واش
خه‌لکه ساویلکه‌که‌ی لیدور نه‌که‌وتنه‌وه به‌وه‌هه‌مو
شه‌رو وێرانگه‌ریه‌ی که خومه‌ینی له‌بری به‌ئینه‌کانی
ئاوه‌دانی و خۆشی و به‌وه‌هه‌مو سه‌لبی ئازادیه‌ی که
له‌بری دانی ئازادی له‌گه‌ل خه‌لکی ئیرانی کرد و واش
به‌هۆی ئه‌و بایه‌خه‌ کۆنه‌ی له‌ عه‌قیده‌ی خه‌لکی
ساویلکه‌دا هه‌یه ئیستاش بکوژو و بپه‌ر خۆیه‌تی و پرۆژی
هه‌لدنه‌ی و پرۆژیک دانه‌ی. داهاتوی ده‌سه‌لاته‌که‌ی
بیگومان دوا‌ی خۆی هه‌لوه‌شان ده‌بی و به‌لام په‌نگه
تاخۆی مابیت په‌قیبه‌کانی نه‌توانن له‌که‌ری شه‌یتان

کورتەیک لە ژبانه‌ی مامۆستا شیخ جەلالی حسینی و
بەشیک لە وتارەکانی ساڵەکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بیھێننه خوارمۆه. بێگومان تازە خەلکی ئێران ناکهونه
داوی باوری کوێرانه بهکه‌سیتر و ناهێلن که‌سیتر
بچیته‌وه سه‌رکۆرسی ویلايه‌تی فه‌قی و شه‌ر له‌سه‌ر ئه‌و
کۆرسیه‌که‌س مآلی به‌مراد ناگات.

هه‌ر دووگ نازه‌ربایجان نازادیان ده‌وی و له‌ دیکتاتور بێزارن!

به‌ داوی بزوتنه‌وه‌ی نازادیه‌خوازی و نازادی دان له
وه‌لاتی پان و به‌رینی شوپه‌وه‌ی و وه‌لاتانی ئوروپای
رۆژئاوادا ئالوگۆریکی به‌رچاو له‌و وه‌لاتانه‌دا رویداوه
و هه‌روا ئالوگۆری تر و به‌رچاوی تریش چاوه‌ڕوان
ده‌کری. وه‌لاتی پان و به‌رینی شوپه‌وه‌ی که‌ پر
نه‌ته‌مه‌ترین وه‌لاته‌، له‌ رۆژگارانی ئه‌مپراتۆری
ته‌زاریه‌وه‌ چه‌ند نه‌ته‌وه‌ی خاوه‌ن ئایینی و فه‌رهنگی
جو‌راو جو‌ری له‌ خۆیدا کو‌کردۆته‌وه‌. داوی شوپه‌ی
مارکسیستی ئۆکتبر له‌ 1917 ی زاینی دا هیندیکی تری
له‌ وه‌لاتانی ئوروپای خسته‌ سه‌ر ئه‌و وه‌لاته‌. ئه‌و وه‌لاته
پان و به‌رینه‌ زیاتر له‌ 150 تیره‌ی تیدا ده‌ژین و سه‌دا

76

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ده‌ی موسلمانان و دراوسی ئیران و ئه‌فغانستان. له‌و
وه‌لاتانه له‌ دوا‌ی شه‌رو هه‌رای زور، هیندیك له‌ نیوان
قاجاریه‌کان و ته‌زاریه‌کان دا به‌ په‌یمانی سولج له‌ سالی
1872 دا دران به‌ ئه‌مپه‌راتوری ته‌زاری و ئازهربا‌یجان
که هه‌موو دانیش‌توانی موسلمان و ترک زمانن، کرا به
دووبه‌شه‌وه و خه‌لکی ئه‌و دووبه‌شه‌ه جو‌ی له‌وه که له
یه‌ک په‌گه‌ز و له‌سه‌ر یه‌ک باوه‌رن که باوه‌ری
ئیسلامه‌تی، خزمایه‌تی نزیکیش له‌ نیوان زور له
خه‌لکی ئه‌و دووبه‌شه‌ه دا هه‌یه. به‌رله‌ شو‌رشی ئوکتوبر،
مه‌رزی نیوان ئیران و وه‌لاتی ئه‌مپه‌راتوری ته‌زار
ره‌واندبووه که به‌ر له‌ هاتوو چۆی خه‌لکانی ئه‌و
دووبه‌شه‌ه بگرئ. به‌لام دوا‌ی شو‌رشی ئوکتوبر به
تایبه‌ت له‌ روژگارانئ هه‌ستالین و دوا‌ی ئه‌ودا، ئه‌و
مه‌رزه به‌ په‌رژینی ئاسنین و به‌ چاودیریکی بی وینه
ته‌ندرا، به‌ شیوه‌یه‌یکی وا که ری‌ی هاتووچۆی ئازاد
نه‌بوو، ده‌رووی هه‌لاتن و خو دزینه‌وه‌ش زور به
گرانی بو خه‌لکی ئه‌و وه‌لاته‌ ده‌ست ده‌که‌وت. پرژیمی
کومونیه‌ستی شو‌ره‌وی به‌ری له‌ هاتووچوی خه‌لکی
ده‌ردوه بو ئه‌و وه‌لاته‌ ده‌گرت و ئه‌وه‌ی به‌ پاسپورتیش
رووی له‌و وه‌لاته‌ بکرده‌یه له‌ ژیر چاودیری‌دا که‌م ده‌ماوه
تییدا. هه‌ر وه‌ک به‌ری له‌ خه‌لکه‌که‌ی خۆی ده‌گرت که

کورتەیک له ژبانامه‌ی مامۆستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌له‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

له‌ده‌ست حکومه‌تی خه‌فه‌قان و دیکتاتۆری حیزب که‌ناوی
نرابوو دیکتاتۆری کارگه‌ری، هه‌ل‌نه‌یه‌ن و نیوه‌رۆکی
رژیمه‌که‌ بۆ خه‌لکی جیهان ده‌رنه‌خه‌ن، له‌م لایشه‌وه
رژیمی شایه‌ت په‌هله‌وی چ زه‌مانی ره‌زاخان و چ کاتی
حه‌مه ره‌زای کۆری سه‌ر به ئەلمانی نازی و ئینگلیس
و پاشان ئەمه‌ریکا بون و به‌کۆرتی بله‌ین له‌به‌ره‌ی دژی
رژیمی شۆره‌وی دا و یستابون و به‌ په‌یمانی سه‌عدن‌اباد
واته په‌یمانی سینۆر خۆیان به‌ستبووه به ئۆردوگای
غه‌ربه‌وه و به‌ته‌واوی ده‌سه‌لات به‌ریان، له‌ باوه‌ری
کۆمونیستی و نفۆزی شۆره‌وی ده‌گرت و خاوه‌ن
باوه‌رانی شۆره‌ویان به‌هه‌موو تواناوه سه‌رکۆت ده‌کرد.
جا له‌به‌ر ئەوه ئەمانیش له‌م به‌رپۆه زۆر به وردی
چاودێری مه‌رزبان ده‌کرد و به‌ریان له‌ هاتوچۆی خه‌لکی
دو نازمه‌ربایجان بۆ لای یه‌کترده‌کرت. له‌ ماوه‌ی
ده‌سه‌لاتی شایه‌تیدا ئەو مه‌رز به‌ندیه به‌شیوه‌یکی پته‌و
ده‌کراو دوا‌ی روخانی رژیمی شایه‌تی و هاتنه
سه‌رکاری کۆماری ئیسلامی خومه‌ینی مه‌رزبه‌ندی
به‌شیوه‌ی به‌ری هه‌رما، تا ده‌وله‌تی شۆره‌وی به‌ هاتنه
سه‌رکاری میخائیل گۆر‌باچۆف باری سیاسه‌تی ده‌روه‌و
پاشان سیاسه‌تی ناوخۆی شۆره‌ی گۆری و ده‌ستی
له‌به‌ر به‌ره‌کانی جیهانی شل کردو رووی کرده ئاشتی و

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

هێمنی جیهانی و دهستی له خهفهقانی میراتی بهرداو به
سروهی ئازادی خهلكی و لاتانی شوڤهوی كه ماوهی
نزیك به حهفتا ساڵ بووردوی ئازادی و شادیان نهدیوه،
گهشاندوه و شادمان كرد. گهلانی ئهو وه لاتانه توانیان
ناویك له گهلی خۆیان وهك میللهتێك بهرن و ئاوارهو
دهربهههرازی دهستی ئهستالین و هاوخهتانی له
دیكتاتۆری دا، داوای گهراوه بوو وه لاتانی خۆیان و ناو
هاونهتهوهی خۆیان بكهن. ئهو گهلانهی كه له مهرزی
شوڤهوی دا دراوسی ی هاونهزادو هاو ئایینانی خۆیان
له ئێران دابوون، جوئ له ئازادی ناوخۆ كه دهستیان
كهوت، ئارهزوی دیداری كهس و خزم و
خۆشهویستهكانی خۆیان له بهری ئێرانهوه دهكرد. ئهو
دیدارهی كه له خهوی شهوانیشیان نهدههات. خهلكی
یهكیهتیهكانی شوڤهوی كه تازه له زیندانی دیكتاتۆری
پرۆلیتار ڕزگار بوون، ههموو ئارهزووی دیداری
خهلكانی دهری دیواری ئاسنیا بزووت. به تایبەت ئهو
میللهتانه كه زۆری دهسهلاتداران و جهنگی
پهلاویژگهرا بیهسهر وه لاتانی تر دا بهش كردبوون،
وهك میللهتی ئازهربايجان، زۆریان تاسوقی دینی كهس
و كارو قهوم و عهشرهتی له میژ نهدیویان بوو. جوئ
له ئارهزووی ئازادی، كه بهشیک، ئازادی گهرا نه به

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

جیهانداو هه‌روا بینینی ک‌س و قه‌وم و خیشانه
ئاره‌زووی بینینی وه‌لاتی ئازادیان هه‌یه که وه‌ک وه‌لاتی
خویان نه‌بی و خه‌لک ئازادین له ده‌رب‌رینی بیرو باوه‌ردا
ئازادین، له دیندا ئازادین له پیک هینانی کۆرو کۆمه‌لی
سیاسیدا ئازادین له ده‌رکردنی نوسراو رۆژنامه‌و
په‌رتوکه‌کاندا ئازادین، که بیران ئالوگۆرکه‌ن له ناو
خه‌لکدا به کورتی ئاره‌زووی چون بو ولاتیکی تریان له
دلدایه که وه‌ک وه‌لاته‌که‌ی خویان له رابردوودا نه‌بی.
دین و هه‌موو شتیکی به که‌لک و بی‌زیانی تیدا ئازادبی.
خه‌لکی کۆماری ئازهربايجانی شوهره‌وی زور به
تاسوقن بو هاتن بو ئازهربايجانی ئیران وه ئیستا که
نه‌هاتون و ده‌نگی ده‌هۆلیان له دوره‌وه بیستوه به هیوای
ئهو مه‌دینه‌ی فازیلیه‌ی ئه‌وان ده‌یانه‌وی ئیرانی کۆماری
ئیسلامی بی. ئهو به‌هه‌شته‌ی ئه‌وان لئی ده‌گه‌ران و
ده‌لوه‌تی شوهره‌وی نه‌یده‌ه‌ن‌شت به نوێژوو تاعه‌ت
تویشوی ریگه‌ی بو هه‌لگرن ئیرانه‌که‌ی خومه‌ینیه. به
تایه‌به‌ت که له ماوه‌ی شه‌ست هه‌فتا سالی خه‌فه‌قانی
رابردوودا، دینیان ئازادانه نه‌بوو وه‌دینیان وه‌ک هه‌موو
شتی خو‌شی تر که رییان نه‌ده‌درايه له‌به‌ر دل شیرین و
شیرین تر بوه. به‌لئی بیچاره که تینووی ئازادی و بینینی
وه‌لاتی ئازادین به تایه‌به‌ت که تاسوقی نوێژ و دیانه‌ت و

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌له‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

خه‌لکی شادمان به ئیسلام و به کرده‌وی ئیسلامیانن،
زۆر به‌په‌له‌ن که پرێگه‌ی هاتوچوی ئیرانیان بۆ
بکریته‌وه و ره‌نگه‌ پيرو جوانیان دلایان به خو بمینی که
حه‌یف ئه‌وانیش وه‌ک خه‌لکی ئیران ژبانیان له نازدای دا
نهرده‌وته سهر. وه‌ره‌نگه‌ به هیوابن هیندی به‌رنامه‌ی
نازادی و ژبانی به نازدای له‌گه‌ل خوین به دیاری
به‌رنه‌وه بۆ وه‌لاته‌که‌یان که تازه نوخشه‌ی نازادی
کردوه و چونکه نازانن چۆن به نازادی بژین. به‌لام به
داخه‌وه ئه‌وه وه‌لاته‌ی که ئه‌وان له دیتتی زۆر به‌په‌له‌ن و
پیان وایه مه‌دینه‌ی فازیله‌یه دیکتاتۆری له دوی
دیکتاتۆری به‌شی بوه. وه ئیستیش که نازادی رووی له
وه‌لاتی شۆره‌وی و هاوپه‌یمانان و هاوخه‌فه‌ته‌کانی
کردوه دیکتاتۆری تازه کوره، واته دیکتاتۆری
ویلیه‌تی فه‌قیه. ده‌سه‌لاتی به‌سه‌ر ئیران دا سه‌پاندوه وه
ئابرووی هه‌موو خوین مژوو و هه‌ژار کوژانی
کریه‌ته‌وه. خه‌لکی نازه‌ربایجان و هه‌روا کۆماره
موسلمانه‌کانی تری شۆره‌وی کاتیک رووده‌که‌نه ئیران
که خه‌لکی ئیران له چوارچیه‌ی ئه‌حکامی ئیسلام و له
بیرکردنه‌وه له قورئانیش دا که کۆماری ئیسلامی حاکم
لافی په‌یره‌وی کردنی لیده‌دا، نازادنین. خه‌لکی ئیران
ته‌نیا ده‌رویکی بۆ هیلدراره‌ته‌وه که ئه‌ویش پنی ده‌له‌ن

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌المه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

خه‌تی ئیمام که نه‌دنیای تیدا ده‌ست ده‌کوی و نه‌ره‌زای
خودا. ئیرانی‌ک ده‌بینن که به زیندویی ئاده‌میزادی تیدا
له تهن‌دووردا ده‌سو‌تیندری له‌سه‌ر بی‌روبا‌ه‌ور
وه‌لو‌یستی سیاسی. خه‌لکی ئیران له‌سه‌ر د‌لس‌وزی ب‌و
گه‌ل ونیشتمان له‌لایهن ده‌سه‌لاتدارانه‌وه به‌شی‌اوی
زیندان و شکنجه و ئی‌عدام ده‌زاندری ده‌بینن ب‌ی ئه‌وه له‌و
ولاته‌دا هه‌ول ب‌و ژیا‌نی هاوبه‌ش بدری زوربه‌ی خه‌لک
ژیا‌نی نه‌مر نه‌ژی ک‌و‌پینی زور به‌ که‌م و ک‌و‌ری
ده‌گ‌وزهرینی و ده‌سته‌یک ژیا‌نی سه‌رمایه‌دار و خا‌وه‌ن
شیرکه‌تانی وه‌لاته‌سه‌رمایه‌داره‌کاندا ده‌ژین کاتیک
خه‌لکانی موس‌ولمانی شو‌ره‌وی روو له ئیران ده‌که‌ن
حکومه‌تی به‌ناو ئیسلامی به‌ری‌وه‌به‌ره به‌لام خه‌لک له
ژیر سی‌به‌ری ئه‌و حکومه‌ته ئیسلامیه‌دا بیکار و برسی
و پروت و تازی‌ه‌بار و ک‌و‌ر ک‌و‌ژراو و که‌س و کارو
ده‌ربه‌ده‌رن یان له سایه‌ی شه‌ری په‌لا‌ویژه‌وه له
دی‌لخا‌ناندا ژیا‌نی ئه‌سه‌ره‌ت ده‌به‌نه سه‌ر خه‌لکانی
موس‌ولمانی شو‌ره‌وی کاتیک روو ده‌که‌نه ئیران
خه‌لکانیک ده‌بینن خه‌مبارو له‌به‌ند کیش‌راو. له‌بری ئه‌وه
رویان ک‌ردب‌یتته ولاتی ئازاد که هیندی‌ک له هه‌وای تیراو
فینک هه‌لمژن، رویان ک‌ردوته ک‌ویله‌خانه‌ی ئاخوندان و
ئه‌وه‌ی تیی‌دایه سه‌ر ک‌و‌یربون که ئاخوند هینده‌یان واوه

برۆ و واوه وهره پینگوتون و ههر ئاخوندهو به‌رنامه‌یک
به‌سهردا سه‌پاندون. تیده‌گهن که بابه: له‌بری ئەوه بین
فیری ئازادی و بارودۆخی ژبانی به ئازادی بین، ده‌بوو
ئازادی له وه‌لاتی خویان دا دابین و ئازین کهن و
ئهمجار فریا خه‌لکه بیچاره‌که‌ی ئازهر بایجانی ئەم به‌ری
کهون و خزم و کهس و کاریان له ده‌ست خه‌فه‌قان و
دیکتاتۆری ئاخوندی رزگار کهن. خه‌لکی ئازهر بایجانی
ئهبه‌ری له لیوی مه‌رز به هه‌وای رادوی کۆماری
ئیسلامی سینه زهنیان کردوه و به سازی ئاخوندان هه‌ل
په‌ریون. ئەو بیچارانه دوا‌ی هه‌فتا س‌ل خه‌فه‌قان و ده‌م
به‌ستی کمونیستی و به‌رگری له ر‌ئ و شوینی ئایینی،
سینه زهنی ده‌کهن، ده‌چن بازار گه‌رمی بو ئاخوندان
ده‌کهن. ناشاره‌زان که سینه زهنی و شیوه‌ن بو مردوانی
سێزده قه‌رن و نیو له‌مه‌وبه‌ر به زیانی ئیسلام و
قازانجی ئاخوندانی خوی مژه و خه‌لکی ئیران که‌متر
خیزانیکی تیدا ده‌بیند ر‌ئ که به ده‌ستی به‌زیدانی ر‌وژگار
واته کار به‌ده‌ستانی کۆماری ئیسلامی که‌ر به‌لاییکی بو
دروست نه‌کرای. موس‌لمانه‌کانی شو‌ره‌وی که به
ره‌حمی خودا ده‌رووی ئازادیان لی‌کراوه‌ته‌وه و هه‌موو
شتیکیان ئازاد بوه، ته‌نانه‌ت له‌و شته‌ش دا که ئەفیونی
میله‌ه‌تان داده‌ندرا ئازاد بوون، ده‌بی له‌بری گریان و

کورتەیک له ژيانامه‌ی ماموستا شێخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

سینه زه‌نی بۆ حه‌زره‌تی حوسه‌ین، بۆ خه‌لکی لی
قه‌وماوی ئێران بگه‌ڕین که ئه‌وانیش له‌سه‌ر قسه‌ی حه‌ق
و ره‌خنه‌ گه‌رتن له‌ یه‌زیدانی رۆژگار و به‌ر به‌ر مه‌کانی
ناڕه‌وايان، سه‌رده‌به‌رین و له‌ ته‌ندوردا ده‌سوتیندرین.
خه‌لکی نازه‌ر بایجانی ئه‌م به‌ر له‌ ژیر سییه‌ری ره‌شی
نه‌گه‌به‌تی ئاخوندان دا، ماوه‌ی یازده ساڵه‌ ژيانی چاره
ره‌شی ده‌باته‌ سه‌ر و ئه‌و ژيانه‌شی ناوئراوه ژيانی
ئینقلابی، به‌لام ئینقلابی ئیسلامی و ژيان له‌ ژیر
سییه‌ری عه‌دلی ئیلاهی دا که هه‌رچی باش موسلمان
بی و دلسۆزانه ره‌خنه‌ بگه‌ڕی، چاله‌ قوتی پر مه‌رگ و
خوینی زیندانی ئه‌وین سزای دلسۆزیه‌تی. به‌راستی
موسلمانانی ئه‌و به‌ر به‌لکو خه‌لکانی ئه‌و به‌ر سه‌ریان به
نازادیه‌وه ناوه له‌ کاتیکدا خه‌لکانی ئێران نازادی له
ناسۆی مه‌رزه‌کانی وه‌لاته‌که‌یه‌نه‌وه ئاوا بوه. به‌و هیوایه
که خه‌لکانی موسلمانانی وه‌لاتی شوهرموی پشتیوانی
برایانی خوینبن له‌ ئێران دا بۆ وه‌ده‌ست هینانی نازادی
که ئاوی ژيانی ئینسانه‌ و سه‌ردانیان له‌ که‌سان و
خزمانیان و هاوباهه‌ران خیری پێوه‌یی و به‌لای
ئاخوندی، به‌ پێیانه‌وه په‌روا.

کورتەیک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کوردستان به گۆرستانی کی دەرچوو؟

هیزه‌کانی رژیمن یان پێشمهرگه؟ (خومهینی له په‌یامی
٢٩ ی خاکه لیه‌دا ده‌لی: ئهرتهشی سه‌ربه‌رزی ئێرانی
ئیسلامی وه‌ك بریسکه و هه‌وره تریشقه به‌سه‌ر پیلان
گیران دا باری که قه‌راخ و و قوجاگی مه‌رزه‌کان
خوی له‌ت و په‌ت بوونی ئێرانیان ده‌دی. کوردستان و
تورکه‌مه‌ن سه‌حرای لیکردنه گۆرستانی کویردلان)
به‌لی ئه‌وه‌بوو فه‌رموده‌ی ئیمام له جیژنی س‌ال رۆژی
ئهرتهشی ئێران دا که چهند درۆی زلی تێدایه به‌لام
هیچ کات درۆی وازلمان له ئیمامی وا زل نایت، ئه‌و
ئیمامه‌ی که کاروباری ته‌نانه‌ت مه‌کته‌به‌ تاییه‌تیه‌که‌شی
هه‌ر له درۆ دانراوه. ئیمام بو خوی و داروده‌سته‌که‌ی
ده‌زانن که له گه‌لی کوردستانی ئێران دا چ له
ر‌اپه‌رینه‌کانی رۆژگاری حه‌مه‌ره‌زا و چ له
ر‌اپه‌رینه‌که‌ی رۆژگاری جی داری حه‌مه‌ره‌زا و ئیمامی
زه‌مان واته ئیمامی س‌یزه‌ده‌هه‌م خومه‌ینی بت تاش دا،
هه‌ولێ جوێ کردنه‌وه‌ی کوردستان له ئێران نه‌داوه ئه‌و
سه‌ریه‌که‌ی دا هه‌ولێ بو مافی دیاری کردنی چاره‌نوس
داوه. واته گه‌لی کورد وه‌ك گه‌لێک له‌گه‌ل گه‌لانی تر له
ئێران دا ده‌ژی و ده‌بی دیاری کردنی چاره‌نوسی

کورتێک له ژبانامهی مامۆستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

بهدهست خۆی بئ گومان نیه مادام ژبانی هاوبهشی
گهلان له ئیران دا به قازانجی بهرامبهر و ڕیزی
بهرامبهر بئ بهیهکهوه بونیان به قازانجه. بهلام هیچ
گهلێک نابئ به ژبانی کۆیلهی ڕازی بئ و ڕازیش نابئ
و ژبانی گهلی مهغلوب له ژیر دهستی گهلی غالب دابئ
ئهو ئیختیاری له نیشتمانکهیدا به دهست خۆی بئ،
کۆیلهی یهوکۆیلهی گهلێک، مهگهر ههر خودا بزانی که
چهنده ستمه. ئیمام که لافی جیداری ئهنبیاو و الله لی
دهدا و هیچ که بیلبله چاوی ئیمامه، مهزلومهکان و
خوین گرو خوین ئهستینیانه، نهدهبوو فهرمایشی وا
بفرموی که لهبردهمی همههرزا و باوکی لهعنهتی
ماوتهوه. نهدهبوو بوختان به گهلی کوردبکا که ههول
بو خاوهن دهسهلاتی خۆی له نیشتمانی خودادادی دا
دهدا، لهگهڵ ڕیزی بهرامبهر لهگهڵ گهلی فارس دا که
خۆی بهداژداری گهلانی ئیران دهزانی. بوختانیان پئ
بکا که بو جیابونهوهی کوردستان له ئیران ههول
دهدن. ئهمجار ئیمام دهبوو له دینهکهی که به قسهی
خۆی و فریوخواردوهکانی زور تیدا شارمزیه جوئ
بونهوهی کوردستان له ئیران چ گوناهیکه ئهگهر
مهبهست ئهوهیه که ئیسلامیهو که دهبئ نیشتمانی
ئیسلامیش یهک بئ، ئهو قسهی له کوئی قورئان هیناوه

کورتێک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمکانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

له کوی فهرموده‌کانی پێغه‌مبهر دا هه‌یه که ده‌بی گه‌لانی
موسلمان له ژیر ده‌سه‌لاتی یه‌ك حکومه‌تدا بن؟ قورئان
رووی له هه‌موو ئینسانانه، نه‌گهر هه‌موان موسلمان
بین ئایا ده‌کرئ هه‌موو له ژیر ده‌سه‌لاتی یه‌ك حکومه‌ت
دا بین؟ گومان له‌وه‌دا نیه که نه‌وه مومکن نابئ و
قورئان به‌رنامه‌ی غه‌یره ممکن و نه‌شیاو و نه‌کراوی
نیه. ته‌نیا پێویسته که موسلمانان وه‌حده‌تی هه‌ده‌ف و
وه‌حده‌تی به‌ره‌یان ببئ چ له باری سیاسی و چ له باری
ئابوری و چ له بارانی تره‌وه. موسلمان ده‌بی ته‌عاونیان
ببئ نه‌ك میلله‌تان کهم و زۆریان بزنه ژیر چه‌پۆکه‌ی
میلله‌تی به‌ده‌سه‌لا و بزنه ده‌رماله‌یان. ئیمام نه‌وه ئیمامه‌ی
که خۆی به موجری نه‌حکامی ئیلاهی ده‌ناسینئ به پئی
فهرموده‌که‌ی خۆی به ناره‌وا، زولمی کوردستان و
تورکمن سهرای له میلله‌ته‌ ئازادی خوازه‌که‌ی کردوه
به گۆرستان. نه‌وه خه‌لکه‌ حه‌ق ته‌له‌به‌ی له‌به‌رده‌رکی
خۆیان کوشتوووه له گۆرناوه. ده‌بوو شه‌رم کات که
جێداری پێغه‌مبهرانه میلله‌تی موسلمانی کورد و
تورکمانی به ناره‌وا کوشتوه و ته‌عدای لیکردون. ئیمام
نه‌وه‌نده‌ی راسته به‌وه ئه‌رتشه‌ی که له حه‌مه‌ره‌زا به
میرات بۆی به‌جئ مابوو و پاسداره خۆین مژه‌کانی
هێرشی برده سه‌ر کوردستان و تورکمان سه‌حرا

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

تهعهداى لهو دوو میلهتهی، نواناوه جههاد بۆ
پرزگارکردنی ئینقلابی ئیسلامی که خۆی چاک دهزانئ
بهرلهو بهرنامه دژی ئیسلامیهی ئیمام، که ناوی ناوه
ئینقلابی ئیسلامی میلهتهی کوردستان ههر راپهريوه و
مهبهستی دزایهتی لهگهڵ ئیسلام نهبوه، چونکه
رژیمهکهی پێشوو، دهمی له ئینقلابی ئیسلامیهوه نهدهدا،
کهوابئ ئیمام تهعهداکار و جنایهتکاره و به نارهبوا
لهگهڵ خهلكی کوردستان و تورکمان سهحرا دانهنیشهوه
وهک موسلمان و برا قسهیان لهگهڵ بکاو گری ئیوان
دوو موسلمان بهبئ خوین حهلببئ و ئهوانهئ له
کوردستان و تورکمان سهحرادا دهژین لهسهه حهقن و
له داوای خویان داو دئ رووناکن. ئهوانه دئ تاریک و
دئ کویرن که ستهم لهگهلان دهکهن و کارێک که به
وتویژ دهبریتهوه ههول دهدهن که بهجهنگ و
خوینریژی دواي پېینن. ئیمام لهو ریزه درۆیهی دهئ
که ئهرتهشی سهربهزی کوردستانی کرد به
گورستانی دئ کویران. له ئیمام دهپرسین کوردستان
بوو به گورستانی هیزه شوڕشگیرهکان، یان بوو به
گورستانی هیزه سهرکوت گهرهکانی ئیمام، به ئهرتهش
و پاسداریهوه؟ بۆچی بن بهردو داری کوردستان
بهندهن و لاپال دهشت و دهرو دۆل جادهو ریباز، له

کورتەیک له ژبانامه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شینک له وتارمکانی س‌الهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کوردستان دا ماوه که بۆی که‌لاکی چه‌په‌لی هیزه
سه‌رکوت گه‌ره‌کانی ئیمامی زیدی ئیسلامی لئ
نه‌که‌وتبئ و خاکی پاکی کوردستان به‌ خوینیان تیر
کوت نه‌کرابی؟ ئیمام هه‌ر گیفه‌که‌ی سه‌باره‌ت به
کوردستان هه‌روه‌ک هه‌راو گیفه‌که‌ی سه‌باره‌ت به
جه‌نگی هه‌شت س‌الهمی له‌گه‌ل عیراق دایه.

ده‌لی سوپا‌کانی ئیسلام پشتی له‌شکری کوفری شکانده،
مه‌به‌ستی هیزکانی عیراقه. ئیمام شه‌رم نا‌کا ئیستیش
زیاتر له‌ دوه‌زار و پینسه‌د کیلومتر خاکی ئیران
به‌ده‌ست هیزه‌کانی عیراقه‌ویه و جئ نه‌ما له‌ ئیران دا
هیزی هه‌وایی عیراقی نه‌گاتی و زه‌ربه‌تی لینه‌دا.
هیزه‌کانی ئیمام به‌ ته‌واوی تیشکان و له‌ ناچاریان
شه‌ری سه‌پاند به‌راستی هیزه‌کانی ئیمام قلم بونه‌وه.
ئیمام شانازی ده‌کا که به‌ هه‌مووچه‌کی پینشکه‌وتووی
رۆژگاری شابه‌ربوه کوردستان. کوردستانی قاره‌مان،
وینستا له‌ به‌رامبه‌ریان دا و وه‌ک گه‌لای داران له
هیزه‌کانی دژمنیان هه‌ل ده‌وه‌ران. ئیمام ده‌لی کاری
ئهرته‌ش له‌ کوردستان دا له‌ شانازیه‌کانی ئه‌و ئهرته‌شه
قاره‌مانن که له‌بیر ناچنه‌وه. به‌راستی ئیمامی جه‌ماران
شانازی ده‌کا به‌ ته‌عه‌داو ته‌جاوه‌ز بۆ سه‌ر خه‌لکی

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

کوردستان که خهباتی بو وهدهست هینانی مافی
رهوایهتی و له سهرخاکی خوی له رپی حهق دا شههید
کراوه و مالی سوتاوه. ئیفتخار و شانازی بو ئهو
میللهتهیهکه به خهباتی خوی و ویزدانی ئینسانی و
خوداوهندی له خوی رازی کردوه نهک بو ئیمام و
ئهرتهش و پاسداره تهجاوهزکارهکهی که هیرشیان بو
سهر نیشتمانی ئیمه هیناوه و دهست دریزی بو سهر
مافی ئیمه که هیرشیان بو سهر نیشتمانی ئیمه هیناوه و
دهست دریزی بو سهر مافی ئیمه دهکن. ئیمام و
ههموو هاوباوهرانی لهبرنامهی تهجاوهزکاری و
بهرچاوتهنگی دا دهبی بزائن مهسهلهی خهلکی کورد و
گهلانی تری ئیران بهدهست دریزی و کوشتاری
درندانه دوایی نههاتوه و نایی. گهلی کورد ئهوه ههیهو
ههر لهسهه خهباتی خوی سوره و جهنگیش وهک دهلمن
به نورهیه. بهر بهرهمکانی خهباتی کورد وهک
بهر بهرهمکانی قاچاخچیان هیروین و تریاک نیه که
بنهرهتی عهقیدهتی ی نهبی. گهلی کورد گهلیکی جیاواز
له گهلان و خاوهنی نیشتمانی تایبهت و فرههنگی
تایبهته. تا دنیا دنیا به خوی به خاوهن ماف دهزانی و
گهپشتن به مافی خوی، خهبات دهکاو خوین دهدا.
ئیمامی له خو دههچوو له خودا بی خهبر پیی وایه ئهو

کورتێک له ژبانامهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ههشت نۆ دهساله، عهوام فریویه که خاوهن تهعهسوبانی له دهوری خۆی کردنهوهو به کوشتی دان و به ئاوریهوه نان و برسی و تونی و ههژار و لهش بهباری کردن، ههه ئاوا درێژهی دهبی. ئیمام ورد نابیتهوه که خهڵکی ئیران سهدی نهوهدی کاری تف و لهعهته له ئیمام و هاودهستانی. ئیمام مهگهر نابینی که نزیکهکانی یهک لهدوای یهک لئی بئزاربوون و لئی تهکیونهوه و ناچاربوون ههڵین و ئیمامیان لئ بوته گورگی هار، پهلاماریان دهدا. ئهو نزیکانهی ئیمام دینه دهر و چاویان به جهماوه دهکهوئ، دهبینن و دهبین که خهڵکی ئیران چهند له رژیم بئزارن. ئهگهر خهڵکی کوردستان به تۆمتهی جیابونهوه داداته بهر هیرش ئهی زیندانهکانی بۆچی پرکردوون له خهڵکی ئیران، بی جیاوازی. ئهو رژیمه که له خزمتهی خهڵکی ئیران دا نیه رۆژ له دوای رۆژ کهم پشتیوانتر دهبی و له سیاسهتی جیهانیش دا دهبینن ههردی و پتر لادهکهوئتهوه. حهق پههستان و دادخوازان له ئیران و کوردستان دا له سهه ریگهی خهباتی راستن و بناغهی باوهه ری پتهو به موباره، ورههیان بهههزتر دهکاتهوه و ئهو پاسدارو بهسهیجش که ئیمام پئیان دهنازی و له پهیمهکهی دا دهستور به حوجهت و الاسلام سهفایی و

کورتێک له ژبانمهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

هاوکارمکانی له دهر و دۆلی گورایی دا سهرگهردان بن. ئهوانهی که بهدهست ئیمامهون بو کوشتاری خهکی ئیران و کوردستان، کویردلن و رۆژیک دئ که چاویان دهکریتهوه و له شهوهزنگی ویلایهتی فهقی دینهدر و حق پهستان و خهباتگیرانی ریی نازادی سهردهکهون و ههروهک تا ئیستا کوردستان گورستانی هیزه داگیرکههرکان بووه، بو دواچار به گورکردنی ژمارهیهیکی تر له کویردلان دواپی به هیرشی تهجاوهز کارانه بو سهرکوردستان، دههیندری.

دهلی سوپاکانی ئیسلام پشتی لهشکری کوفری شکاند، مهبهستی هیزکانی عیراقه. ئیمام شهرم ناکا ئیستیش زیاتر له دوهزار و پینسهد کیلومتر خاکی ئیران بهدهست هیزهکانی عیراقهویه و جی نهما له ئیران دا هیزی ههویی عیراقی نهگاتی و زهرهتی لینهدا. هیزهکانی ئیمام به تهوای تیشکان و له ناچاریان شهری سهپاند بهراستی هیزهکانی ئیمام قلم بونهوه. ئیمام شانازی دهکا که به ههمووچهکی پیشکهوتوی رۆژگاری شابهروه کوردستان. کوردستانی قارهمان، ویستا له بهرامبهریان دا و وهک گهلاهی داران له هیزهکانی دژمنیان ههل دمههران. ئیمام دهلی کاری

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی ساڵهکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

ئهرتەش له كوردستان دا له شانازیهكانی ئهو ئهرتەشه
قارمانەن كه لهبیر ناچنەوه. بهراستی ئیمامی جهماران
شانازی دهكا به تهعهداو تهجاوهز بۆ سهر خهلكی
كوردستان كه خهباتی بۆ ودهست هینانی مافی
رهوایهتی و له سهرخاکی خۆی له ریی حهق دا شههید
كراوه و مالی سوتاوه. ئیفتخار و شانازی بۆ ئهو
میللهتهیهكه به خهباتی خۆی و ویزدانی ئینسانی و
خوداوهندی له خۆی رازی كردوه نهك بۆ ئیمام و
ئهرتەش و پاسداره تهجاوهزكارهكهی كه هیرشیان بۆ
سهر نیشتمانی ئیمه هیناوه و دهست دریزی بۆ سهر
مافی ئیمه كه هیرشیان بۆ سهر نیشتمانی ئیمه هیناوه و
دهست دریزی بۆ سهر مافی ئیمه دهكهن. ئیمام و
هموو هاوباههراهی لهبهرنامهی تهجاوهزکاری و
بهرچاوتهنگی دا دهبی بزائن مهسهلهی خهلكی كورد و
گهلانی تری ئیران بهدهست دریزی و كوشتاری
دردانه دواهی نههاتوه و نایی. گهلی كورد ئهوه ههیهو
هر لهسهر خهباتی خۆی سوره و جهنگیش وهك دهلەن
به نۆرهبه. بهربهركانی خهباتی كورد وهك
بهربهركانی قاچاخچیان هیرۆیین و تریاك نیه كه
بنههتی عهقیدهتی ی نهبی. گهلی كورد گهلیکی جیاواز
له گهلان و خاوهنی نیشتمانی تایبەت و فهرههنگی

کورتەیک له ژبانه‌ی ماموستا شیخ جه‌لالی حسینی و
به‌شیک له وتارمه‌کانی ساڵه‌کانی 1985 تا 1994 ی زاینی

تایه‌به‌ته. تا دنیا دنیا به خۆی به خاوه‌ن ماف ده‌زانی و
گه‌یشتن به مافی خۆی، خه‌بات ده‌کاو خۆین ده‌دا.
ئیمامی له خۆ ده‌رچوو له خۆدا بێ خه‌به‌ر پێی وایه ئه‌و
هه‌شت نۆ ده‌ساله، عه‌وام فریویه که خاوه‌ن
ته‌عه‌سوبانی له ده‌وری خۆی کردنه‌وه به کوشتی دان
و به ئاوریه‌وه نان و برسی و تونی و هه‌ژار و له‌ش
به‌باری کردن، هه‌ر ئاوا درێژه‌ی ده‌بی. ئیمام ورد
نابیته‌وه که خه‌لکی ئێران سه‌دی نه‌وه‌دی کاری تف و
له‌عه‌ته له ئیمام و هاوده‌ستانی. ئیمام مه‌گه‌ر نابینی که
نزیکه‌کانی یه‌ک له‌دوای یه‌ک لێی بێزاربوون و لێی
ته‌کیونه‌وه و ناچاربوون هه‌لێن و ئیمامیان لێ بۆته
گورگی هار، په‌لاماریان ده‌دا. ئه‌و نزیکانه‌ی ئیمام دینه
ده‌ر و چاویان به جه‌ماوه‌ر ده‌که‌وی، ده‌بینن و ده‌بیهن
که خه‌لکی ئێران چه‌ند له‌ پڕژیم بێزارن. ئه‌گه‌ر خه‌لکی
کوردستان به تۆمه‌تی جیا‌بونه‌وه داداته به‌ر هێرش ئه‌ی
زیندانه‌کانی بۆچی پڕکردوون له خه‌لکی ئێران، بێ
جیاوازی. ئه‌و پڕژیمه که له خزمه‌تی خه‌لکی ئێران دا
نیه پڕژ له‌ دوای پڕژ کهم پشتیوانتر ده‌بی و له
سیاسه‌تی جیهانیش دا ده‌بینن هه‌ردی و پتر
لاده‌که‌وتنه‌وه. حق په‌رستان و دادخوازان له ئێران و
کوردستان دا له سه‌ر رێگه‌ی خه‌باتی راستن و بناغه‌ی

کورتێک له ژبانهی ماموستا شیخ جهلالی حسینی و
بهشیک له وتارمکانی سألهمکانی 1985 تا 1994 ی زاینی

باوهری پتهو به موباره، ورهیان بهرزتر دهکاتهوه و
ئهو پاسدارو بهسیجەش که ئیمام پێیان دهنازی و له
پهیمهکهی دا دهستور به حوجەت و الاسلام سهفایی و
هاوکارمکانی له دهر و دۆلی گورایی دا سرگردان بن.
ئوانهی که بهدهست ئیمامهون بو کوشتاری خهکی
ئیران و کوردستان، کویردلن و پروژیک دی که چاویان
دهکریتهوه و له شهوهزنگی ویلایهتی فهقی دینهدر و
حهق پهستان و خهباتگیرانی رپی نازادی سهردهکهون
و ههروهک تا ئیستا کوردستان گورستانی هیزه
داگیرکههکان بووه، بو دواجار به گورکردنی
ژمارهیهیکی تر له کویردلان دواپی به هیرشی تهجاوهز
کارانه بو سهرکوردستان، دههیندری.

A brief biography about

Mr. Shêx Jalal hosseini

and some important articles
between 1985 -1994

Organization of Iranian Kurdistan Struggle